

**DYREKTYWA RADY 92/96/EWG
z dnia 10 listopada 1992 r.**

**w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych
odnoszących się do bezpośrednich ubezpieczeń na życie, zmieniająca dyrektywy
79/267/EWG i 90/619/EWG (trzecia dyrektywa dotycząca ubezpieczeń na życie)**

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 57 ust. 2 i art. 66,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

we współpracy z Parlamentem Europejskim²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. konieczne jest dopełnienie rynku wewnętrznego bezpośrednich ubezpieczeń na życie, z punktu widzenia zarówno prawa przedsiębiorczości, jak i swobody świadczenia usług, aby ułatwić zakładom ubezpieczeń, których siedziby zarządu mieszczą się we Wspólnocie, ubezpieczanie zobowiązań umiejscowionych we Wspólnocie;
2. druga dyrektywa Rady 90/619/EWG z dnia 8 listopada 1990 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do bezpośrednich ubezpieczeń na życie, ustanawiająca przepisy ułatwiające skuteczne korzystanie ze swobody świadczenia usług i zmieniająca dyrektywę 79/267/EWG⁴ w znacznym stopniu przyczyniła się już do urzeczywistnienia rynku wewnętrznego bezpośrednich ubezpieczeń na życie poprzez udzielanie pełnej swobody korzystania z możliwie najszerszego rynku ubezpieczeń ubezpieczającym, którzy ze względu na fakt podjęcia przez siebie inicjatywy zaciągnięcia zobowiązania z zakładem ubezpieczeń w innym Państwie Członkowskim nie wymagają szczególnej ochrony w Państwie Członkowskim zobowiązania;
3. dyrektywa 90/619/EWG stanowi zatem ważny etap w łączeniu rynków krajowych w zintegrowany rynek i etap ten musi być uzupełniony innymi instrumentami wspólnotowymi w celu zapewnienia ubezpieczającym, niezależnie od tego, czy to oni sami podejmują inicjatywę, możliwości korzystania z usług każdego ubezpieczyciela mającego siedzibę zarządu we Wspólnocie i prowadzącego tam działalność w ramach prawa przedsiębiorczości lub w ramach swobody świadczenia usług, przy zapewnieniu im właściwej ochrony;
4. niniejsza dyrektywa jest częścią przyjętego już prawodawstwa wspólnotowego, obejmującego pierwszą dyrektywę Rady 79/267/EWG z dnia 5 marca 1979 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie bezpośrednich ubezpieczeń na życie⁵ oraz dyrektywę Rady 91/674/EWG z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń⁶;
5. przyjęte podejście polega na doprowadzeniu do harmonizacji w zakresie podstawowym, koniecznym i wystarczającym do stworzenia możliwości wzajemnego uznawania zezwoleń oraz systemów kontroli, umożliwiającej udzielenie jednolitego zezwolenia ważnego w całej Wspólnocie oraz stosowanie zasady sprawowania nadzoru przez rodzime Państwo Członkowskie;
6. w efekcie podjęcie i prowadzenie działalności ubezpieczeniowej ma odtąd być

przedmiotem jednolitego urzędowego zezwolenia wydanego przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, w którym mieści się siedziba zarządu zakładu ubezpieczeń; takie zezwolenie umożliwia prowadzenie przez zakład działalności w całej Wspólnocie w ramach prawa przedsiębiorczości lub w ramach swobody świadczenia usług; Państwo Członkowskie oddziału lub miejsca świadczenia usług nie może już wymagać od zakładów ubezpieczeń, które zamierzają prowadzić na jego terytorium działalność ubezpieczeniową i które uzyskały zezwolenie w rodzimym Państwie Członkowskim, ubiegania się o nowe zezwolenie; dyrektywy 79/267/EWG i 90/619/EWG powinny zatem zostać zmienione w tym kierunku;

7. właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego będą odtąd odpowiedzialne za monitorowanie kondycji finansowej zakładów ubezpieczeń, uwzględniając stopień ich wypłacalności, tworzenie odpowiednich rezerw techniczno - ubezpieczeniowych oraz pokrycie tych rezerw poprzez utrzymanie dopasowanych aktywów;

8. wykonywanie czynności o określonych w art. 1 ust. 2 lit. c) dyrektywy 79/267/EWG nie może w żadnych okolicznościach wpływać na uprawnienia nadane właściwym władzom wobec podmiotów posiadającym aktywa, które są objęte daną rezerwą;

9. niektóre przepisy niniejszej dyrektywy określają normy minimalne; rodzime Państwo Członkowskie może ustanawiać ostrzejsze reguły dotyczące zakładów ubezpieczeń, które otrzymały zezwolenie od właściwych władz tego państwa;

10. właściwe władze Państw Członkowskich muszą dysponować takimi środkami nadzoru, jakie są potrzebne do zapewnienia właściwego prowadzenia działalności przez zakłady ubezpieczeń w całej Wspólnocie w ramach prawa przedsiębiorczości lub w ramach swobody świadczenia usług; w szczególności, władze te muszą być zdolne do wprowadzania właściwych środków bezpieczeństwa lub nakładania sankcji mających na celu zapobieganie nieprawidłowościom i naruszaniu przepisów dotyczących nadzoru ubezpieczeniowego;

11. przepisy dotyczące przenoszenia portfela ubezpieczeń muszą zostać dostosowane do systemu jednolitego zezwolenia wprowadzonego niniejszą dyrektywą;

12. należy wprowadzić przepisy łagodzące zasadę specjalizacji, ustanowioną dyrektywą 79/267/EWG tak, aby te Państwa Członkowskie, które tego sobie życzą, mogły udzielić temu samemu zakładowi zezwolenia dla grup ubezpieczeń określonych w Załączniku do dyrektywy 79/267/EWG oraz na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie 1 i 2 grupy Załącznika do dyrektywy 73/239/EWG⁷; taka możliwość może jednak podlegać pewnym warunkom dotyczącym zgodności z regułami rachunkowości i zasadami dotyczącymi likwidacji;

13. konieczne jest, z punktu widzenia ochrony osób ubezpieczonych na życie, aby każdy zakład ubezpieczeń utworzył odpowiednie rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe; obliczanie takich rezerw jest oparte w przeważającej mierze na zasadach aktuarijnych; zasady te powinny być skoordynowane w celu ułatwienia wzajemnego uznawania zasad ostrożnościowych obowiązujących w różnych Państwach Członkowskich;

14. ze względu na zasadę ostrożności pożądane jest ustalenie minimum koordynacji zasad ograniczających wysokość stopy procentowej wykorzystywanej do obliczania rezerw techniczno - ubezpieczeniowych; ponieważ do celów takiego ograniczenia wszystkie obecnie stosowane metody są równie prawidłowe, ostrożnościowe i równoważne, wydaje się właściwym pozostawienie Państw Członkowskim swobodnego wyboru stosowanej metody;

15. zasady dotyczące rozmieszczenia, umiejscowienia i dopasowania aktywów przeznaczonych na pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych muszą zostać skoordynowane w celu ułatwienia wzajemnego uznawania zasad Państwach Członkowskich; taka koordynacja musi uwzględniać liberalizację przepływów kapitałowych, określoną w dyrektywie Rady 88/361/EWG z dnia 24 czerwca 1988 r. w sprawie wykonania przepisów art. 67 Traktatu⁸ oraz dokonanego przez Wspólnotę postępu w procesie tworzenia Unii Gospodarczej i Walutowej;

16. rodzime Państwo Członkowskie nie może jednak żądać od zakładów ubezpieczeń lokowania aktywów stanowiących pokrycie ich rezerw techniczno - ubezpieczeniowych w określone rodzaje aktywów, ponieważ wymagania takie byłyby niezgodne ze środkami liberalizacji przepływów kapitału przewidzianymi w dyrektywie 88/361/EWG;

17. do czasu przyjęcia dyrektywy w sprawie usług inwestycyjnych, harmonizującej między innymi definicję pojęcia rynku regulowanego, do celów niniejszej dyrektywy oraz nie z zastrzeżeniem takiej przyszłej harmonizacji, pojęcie to musi zostać zdefiniowane tymczasowo; definicję tę zastąpi definicja zharmonizowana na poziomie wspólnotowym, która nałoży na rodzime Państwo Członkowskie, w którym istnieje taki rynek, obowiązki w zakresie spraw, które niniejsza dyrektywa przejściowo nakłada na rodzime Państwo Członkowskie zakładu ubezpieczeń;

18. wykaz pozycji, które mogą składać się na margines wypłacalności wymagany przez dyrektywę 79/267/EWG, musi zostać uzupełniony dla uwzględnienia nowych instrumentów finansowych oraz udogodnień przyznanych innym instytucjom finansowym do celów tworzenia ich funduszy własnych;

19. harmonizacja ubezpieczeniowego prawa zobowiązań nie jest uprzednim warunkiem stworzenia wewnętrznego rynku ubezpieczeń; w związku z tym stworzenie Państwom Członkowskim możliwości stosowania własnego prawa w odniesieniu do umów ubezpieczenia obejmujących zobowiązania ubezpieczane na ich terytorium może zapewnić odpowiednie zabezpieczenie ubezpieczającym, którzy wymagają szczególnej ochrony;

20. w ramach rynku wewnętrznego w interesie ubezpieczającego leży dostęp do jak najszerszego asortymentu produktów ubezpieczeniowych dostępnych we Wspólnocie, zapewniający mu możliwość wyboru produktu najbardziej odpowiadającego jego potrzebom; do Państwa Członkowskiego zobowiązania należy wyeliminowanie przeszkód w sprzedaży na jego obszarze wszystkich produktów ubezpieczeniowych oferowanych do sprzedaży we Wspólnocie, o ile nie pozostaje to w sprzeczności z przepisami prawa chroniącymi interes publiczny obowiązującymi w Państwie Członkowskim zobowiązania oraz o ile dobro ogólne nie jest chronione przepisami rodzimego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem, że przepisy te muszą być stosowane bez dyskryminacji wobec wszystkich zakładów ubezpieczeń działających w tym Państwie Członkowskim, oraz że będą obiektywnie konieczne i proporcjonalne w stosunku do realizowanego celu;

21. Państwa Członkowskie muszą być w stanie zapewnić zgodność produktów ubezpieczeniowych i dokumentów umownych stosowanych do ubezpieczania zobowiązań na ich terytorium w ramach prawa przedsiębiorczości lub w ramach swobody świadczenia usług z obowiązującymi szczególnymi przepisami prawa chroniącymi dobro ogólne; systemy nadzoru, które mają zostać zastosowane muszą spełniać wymagania rynku wewnętrznego, lecz ich stosowanie nie może stanowić uprzedniego warunku prowadzenia działalności ubezpieczeniowej; z tego punktu widzenia stosowanie systemów uprzedniego zatwierdzania warunków ubezpieczenia nie wydaje się być uzasadnione; istnieje zatem konieczność stworzenia innych systemów, bardziej odpowiadających wymaganiom rynku wewnętrznego, które umożliwią każdemu Państwu Członkowskiemu zapewnienie ubezpieczającym odpowiedniej ochrony;

22. do celów wdrożenia zasad aktuarijnych zgodnie z niniejszą dyrektywą, rodzime Państwo Członkowskie może jednakże żądać systematycznego zgłaszania podstaw technicznych stosowanych do obliczenia stawek składek i rezerw techniczno - ubezpieczeniowych, przy czym taka informacja nie obejmuje zgłaszania ogólnych i szczegółowych warunków polis i stawek stosowanych przez zakład;

23. na jednolitym rynku ubezpieczeń konsument będzie miał szerszy i bardziej zróżnicowany wybór umów; jeśli ma on w pełni skorzystać z tej różnorodności i zwiększonej konkurencji, musi mieć do dyspozycji wszystkie informacje konieczne do umożliwienia mu dokonania wyboru umowy, która najbardziej odpowiada jego potrzebom; wymóg dostarczania takich informacji jest tym bardziej istotny, że czas trwania zobowiązań może być bardzo długi; musi zatem nastąpić koordynacja przepisów w minimalnym zakresie, tak aby konsument uzyskał przejrzyste i dokładne informacje na temat istotnych

cech proponowanych mu produktów oraz dane organów, do których mogą być kierowane zażalenia ubezpieczających, ubezpieczonych lub osób uprawnionych do otrzymania świadczeń w ramach umów ubezpieczenia;

24. reklama produktów ubezpieczeniowych jest jednym z podstawowych sposobów pozwalających na skuteczne prowadzenie działalności ubezpieczeniowej we Wspólnocie; konieczne jest pozostawienie zakładom ubezpieczeń swobody w posługiwaniu się wszystkimi przyjętymi sposobami reklamy w Państwie Członkowskim oddziału lub świadczenia usług; Państwa Członkowskie mogą jednak żądać przestrzegania ich przepisów krajowych dotyczących formy i treści reklamy, ustanowionych zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym w zakresie reklamy, bądź przyjętych przez Państwa Członkowskie ze względu na dobro ogólne;

25. w ramach rynku wewnętrznego żadne Państwo Członkowskie nie może utrzymywać zakazu równoczesnego prowadzenia działalności ubezpieczeniowej na jego terytorium w ramach prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług; należy zatem znieść możliwość wyboru, jaką Państwom Członkowskim zapewniła w tym zakresie dyrektywa 90/619/EWG;

26. należy przyjąć przepisy zapewniające wprowadzenie systemu kar nakładanych w przypadku, gdy w Państwie Członkowskim, w którym zaciągnięte zostało zobowiązanie, zakład ubezpieczeń nie przestrzega mających do niego zastosowanie przepisów chroniących dobro ogólne;

27. niektóre Państwa Członkowskie nie nakładają na transakcje w zakresie ubezpieczeń żadnych podatków pośrednich, podczas gdy większość stosuje specjalne podatki oraz inne formy danin publicznych; struktura i wysokość tych podatków i danin jest w poszczególnych stosujących je Państwach Członkowskich bardzo różna; pożądane jest, aby nie dopuścić, by istniejące różnice prowadziły do zaburzeń konkurencji w dziedzinie usług ubezpieczeniowych między Państwami Członkowskimi; do czasu przyszłej harmonizacji, zastosowanie systemów podatkowych oraz innych form świadczeń przyjętych w Państwie Członkowskim, w którym zaciągnięto zobowiązania może umożliwić wyeliminowanie tego problemu, oraz że do Państw Członkowskich należy przyjęcie rozwiązań zapewniających pobór tych podatków i danin;

28. ważne jest dokonanie koordynacji przepisów Wspólnoty w sprawie likwidacji zakładów ubezpieczeń; istotne jest zatem zapewnienie, że w przypadku likwidacji zakładu ubezpieczeń, system ochrony istniejący w poszczególnych Państwach Członkowskich zagwarantuje równe traktowanie wszystkich wierzycieli ubezpieczeniowych, niezależnie od ich przynależności państwowej i sposobu zaciągnięcia zobowiązania;

29. konieczne może być okresowe dokonywanie technicznego dostosowania szczegółowych reguł ustanowionych w niniejszej dyrektywie, dla uwzględnienia przyszłego rozwoju sektora ubezpieczeniowego; Komisja będzie dokonywać takich dostosowań w miarę potrzeby, po konsultacji z Komitetem ds. ubezpieczeń utworzonym dyrektywą 91/675/EWG⁹, w ramach swoich uprawnień wykonawczych przyznanych jej w Traktacie;

30. konieczne jest przyjęcie szczególnych przepisów zmierzających do zapewnienia płynności przejścia od systemu prawnego istniejącego w momencie, w którym zaczną obowiązywać przepisy niniejszej dyrektywy, do systemu przez nią wprowadzonego; należy starać się, aby te przepisy nie obciążały dodatkowo pracą właściwych władz Państw Członkowskich;

31. zgodnie z art. 8c Traktatu należy uwzględnić zakres wysiłku, jakiego muszą dokonać niektóre gospodarki znajdujące się na odmiennym poziomie rozwoju; z tego powodu powinny zostać przyjęte regulacje przejściowe, służące stopniowemu stosowaniu niniejszej dyrektywy w niektórych Państwach Członkowskich,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I
DEFINICJE I ZAKRES
Artykuł 1

Do celów niniejszej dyrektywy:

a) zakład ubezpieczeń oznacza zakład, który otrzymał urzędowe zezwolenie zgodnie z art. 6 dyrektywy 79/267/EWG;

b) oddział oznacza przedstawicielstwo lub oddział zakładu ubezpieczeń, w rozumieniu art. 3 dyrektywy 90/619/EWG;

c) zobowiązanie oznacza zobowiązanie wynikające z jednego z rodzajów ubezpieczeń lub czynności określonych w art. 1 dyrektywy 79/267/EWG;

d) rodzime Państwo Członkowskie oznacza Państwo Członkowskie, w którym mieści się siedziba zarządu zakładu ubezpieczeń ubezpieczającego zobowiązanie;

e) Państwo Członkowskie oddziału oznacza Państwo Członkowskie, w którym mieści się oddział ubezpieczający zobowiązanie;

f) Państwo Członkowskie świadczenia usług oznacza Państwo Członkowskie zobowiązania w rozumieniu art. 2 lit. e) dyrektywy 90/619/EWG, jeśli zobowiązanie jest ubezpieczone przez zakład ubezpieczeń lub oddział, znajdujący się w innym Państwie Członkowskim;

g) kontrola oznacza związek zachodzący między jednostką dominującą i jego jednostką zależną w rozumieniu art. 1 dyrektywy 83/349/EWG¹⁰, lub podobny związek między osobą fizyczną lub prawną, i zakładem;

h) znaczny pakiet akcji oznacza bezpośredni lub pośredni udział w zakładzie ubezpieczeń stanowiący co najmniej 10% kapitału zakładu lub praw głosu, lub który umożliwi wywieranie istotnego wpływu na zarządzanie tym zakładem;

Do celów niniejszej definicji, w kontekście art. 7 i 14 oraz pakietów akcji o innej wielkości określonych w art. 14, należy uwzględnić prawa głosu, określone w art. 7 dyrektywy 88/627/EWG¹¹;

i) jednostka dominująca oznacza jednostkę dominującą w rozumieniu art. 1 i 2 dyrektywy 83/349/EWG; j) jednostka zależna oznacza jednostkę zależną w rozumieniu art. 1 i 2 dyrektywy 83/349/EWG; każda jednostka zależna od jednostki zależnej jest również uważana za zależną od jednostki dominującej, który jest jej ostateczną jednostką dominującą;

k) rynek regulowany oznacza rynek finansowy uznawany przez rodzime Państwo Członkowskie zakładu za rynek regulowany do czasu przyjęcia definicji w dyrektywie w sprawie usług inwestycyjnych oraz cechujący się:

- regularnym funkcjonowaniem, oraz

- tym, że przepisy wydane bądź przyjęte przez właściwe władze określają warunki funkcjonowania rynku, warunki dostępu do rynku oraz, w przypadku gdy stosowana jest dyrektywa Rady 79/279/EWG z dnia 5 marca 1979 r. koordynująca warunki dopuszczania papierów wartościowych do publicznych notowań giełdowych¹², warunki dopuszczania do notowań nałożone wspomnianą dyrektywą, lub w przypadku, gdy dyrektywa ta nie ma zastosowania, warunki, które powinny spełniać instrumenty finansowe, aby mogły być przedmiotem skutecznego obrotu na rynku.

Do celów niniejszej dyrektywy rynek regulowany może znajdować się w Państwie Członkowskim lub w państwie trzecim. W tym drugim przypadku, rynek musi zostać uznany przez macierzyste Państwo Członkowskie i spełniać porównywalne wymagania. Wszelkie instrumenty finansowe stanowiące przedmiot obrotu na tym rynku muszą być jakości porównywalnej do jakości instrumentów stanowiących przedmiot obrotu na rynku lub rynkach regulowanych w danym Państwie Członkowskim;

l) właściwe władze oznaczają krajowe władze uprawnione na mocy ustawy lub rozporządzenia do nadzorowania zakładów ubezpieczeń.

Artykuł 2

1. Niniejsza dyrektywa stosuje się do zobowiązań i zakładów określonych w art. 1 dyrektywy 79/267/EWG.

2. W art. 1 ust. 2 dyrektywy 79/267/EWG skreśla się wyrazy "i udzielono zezwolenia w danym kraju".

3. Niniejsza dyrektywa nie stosuje się ani do grup ubezpieczeń lub czynności, ani do zakładów lub instytucji, do których nie stosuje się dyrektywa 79/267/EWG, ani do organów określonych w art. 4 tej dyrektywy.

TYTUŁ II PODEJMOWANIE DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE

Artykuł 3

W dyrektywie 79/267/EWG art. 6 otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 6

Podejmowanie działalności objętej niniejszą dyrektywą wymaga uprzedniego uzyskania urzędowego zezwolenia.

O udzielenie takiego zezwolenia występuje do władz rodzimego Państwa Członkowskiego:

a) każdy zakład, który ustanawia swoją siedzibę zarządu na terytorium tego państwa;

b) każdy zakład który, uzyskawszy zezwolenie wymagane zgodnie z akapitem pierwszym, rozszerza swoją działalność na całą grupę lub na inne grupy ubezpieczeń;"

Artykuł 4

W dyrektywie 79/267/EWG art. 7 otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 7

1. Zezwolenie ważne jest w całej Wspólnocie. Umożliwia ono zakładowi prowadzenie tam działalności w ramach prawa przedsiębiorczości lub w ramach swobody świadczenia usług.

2. Zezwolenie udzielane jest dla określonej grupy ubezpieczeń, wymienionej w Załączniku. Obejmuje ono całą grupę, chyba że wnioskodawca zamierza ubezpieczać tylko niektóre z ryzyk wchodzących w skład tej grupy.

Właściwe władze mogą ograniczyć zakres wnioskowanego zezwolenia dotyczącego jednej z grup, do czynności wymienionych w planie czynności określonym w art. 9.

Każde Państwo Członkowskie może udzielić zezwolenia dotyczącego dwóch lub więcej grup ubezpieczeń, jeśli jego prawo krajowe dopuszcza równoczesne prowadzenie działalności w tych grupach."

Artykuł 5

W dyrektywie 79/267/EWG art. 8 otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 8

1. Rodzime Państwo Członkowskie wymaga od każdego zakładu ubezpieczeń, który ubiega się o zezwolenie:

a) przyjęcia jednej z następujących form prawnych:

- w przypadku Królestwa Belgii: "societe anonyme" / "naamloze vennootschap", "societe en commandite par actions" / "commanditaire vennootschap op aandelen", "association d'assurance mutuelle" / "onderlinge verzekeringmaatschappij", "societe cooperative" / "coöperatieve vennootschap"

- w przypadku Królestwa Danii: "aktieselskaber", "gensidige selskaber", "pensionsasser omfattet af lov om forsikringsvirksomhed (tvargaende pensionskasser)";

- w przypadku Republiki Federalnej Niemiec: "Aktiengesellschaft", "Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit", "öffentlichrechtliches Wettbewerbsversicherungsunternehmen",

- w przypadku Republiki Francuskiej: "société anonyme", "société d'assurance mutuelle", "institution de prévoyance régie par le code de la sécurité sociale", "institution de prévoyance régie par le code rural" i "mutuelles régies par le code de la mutualité",

- w przypadku Irlandii: "incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited", "societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts", "societies registered under the Friendly Societies Act",

- w przypadku Republiki Włoskiej: "societa per azioni", "societa cooperativa", "mutua di assicurazione",

- w przypadku Wielkiego Księstwa Luksemburga: "société anonyme", "société en commandite par actions", "association d'assurances mutuelles", "société cooperative",

- w przypadku Królestwa Niderlandów: "naamloze vennootschap", "onderlinge waarborgmaatschappij",

- w przypadku Zjednoczonego Królestwa: "incorporated companies limited

by shares or by guarantee or unlimited", "societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts", "societies registered or incorporated under the Friendly Societies Act", "the association of underwriters known as Lloyd's",

- w przypadku Republiki Grecji: "δώνυση εταιρία",

- w przypadku Królestwa Hiszpanii: "sociedad anonima", "sociedad mutua", "sociedad cooperativa",

- w przypadku Republiki Portugalii: "sociedade anónima", "mútua de seguros".

Zakład ubezpieczeń może także przyjąć formę spółki europejskiej, z chwilą gdy zostanie ona ustanowiona.

Ponadto Państwa Członkowskie mogą tworzyć, we właściwych przypadkach, zakłady ubezpieczeń w dowolnej formie dopuszczonej przez przepisy prawa publicznego, pod warunkiem, że przedmiotem działalności tych instytucji są czynności ubezpieczeniowe prowadzone w warunkach równoważnych warunkom działalności zakładów ubezpieczeń ustanowionych na mocy prawa prywatnego;

b) ograniczenia przedmiotu działalności do działalności przewidzianej w niniejszej dyrektywie oraz czynności bezpośrednio z niej wynikających, wyłączając jakąkolwiek inną działalność gospodarczą;

c) przedłożenia planu działalności zgodnie z art. 9;

d) posiadania minimalnego funduszu gwarancyjnego przewidzianego w art. 20 ust. 2;

e) faktycznego zarządzania przez osoby cieszące się nieposzlakowaną opinią i mające odpowiednie kwalifikacje zawodowe i doświadczenie.

2. Zakład ubiegający się o udzielenie zezwolenia na rozszerzenie prowadzonej przez siebie działalności na inne grupy ubezpieczeń lub rozszerzenie zezwolenia na ubezpieczanie tylko niektórych ryzyk należących do jednej grupy przedstawia plan działalności zgodnie z art. 9.

Ponadto przedstawia dowód posiadania minimalnego marginesu wypłacalności określonego w art. 19 oraz funduszu gwarancyjnego określonego w art. 20 ust. 1 i 2.

3. Państwa Członkowskie nie przyjmują przepisów wymagających uprzedniej zgody lub systematycznego zgłaszania ogólnych i szczegółowych warunków polis, stawek składek, podstaw technicznych, stosowanych w szczególności do obliczenia stawek składek oraz rezerw techniczno - ubezpieczeniowych, lub formularzy i innych drukowanych dokumentów, które zakład ubezpieczeń na życie zamierza stosować w swoich kontaktach z ubezpieczającymi.

Bez względu na akapit pierwszy, wyłącznie w celu sprawdzenia ich zgodności z przepisami krajowymi dotyczącymi zasad aktuarijnych, rodzime Państwo Członkowskie może żądać systematycznego zgłaszania podstaw technicznych, stosowanych do obliczenia stawek składek oraz rezerw techniczno - ubezpieczeniowych, przy czym nie może to jednak stanowić uprzedniego warunku podjęcia przez zakład działalności.

Żaden przepis niniejszej dyrektywy nie stanowi dla Państw Członkowskich przeszkody w utrzymaniu w mocy lub przyjęciu przepisów ustawowych,

wykonawczych lub administracyjnych, wymagających zatwierdzenia aktu założycielskiego i umowy spółki oraz podania do wiadomości wszystkich innych dokumentów koniecznych do normalnego sprawowania nadzoru.

Nie później niż pięć lat od daty wejścia w życie dyrektywy 92/96/EWG* Komisja przedkłada Radzie sprawozdanie z wykonania przepisów niniejszego ustępu.

4. Powyższe przepisy nie mogą wymagać, aby jakikolwiek wniosek o zezwolenie był rozpatrywany w świetle gospodarczych wymagań rynku.

---

* Dz.U. nr L 360 z 9.12.1992, str. 1.

Artykuł 6

W dyrektywie 79/267/EWG art. 9 otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 9

Plan działalności określony w art. 8 ust. 1 lit. c) i ust. 2 zawiera dane lub dowody dotyczące:

- a) rodzaju zobowiązań, które zakład zamierza ubezpieczać;
  - b) podstawowych wytycznych dotyczących reasekuracji;
  - c) pozycji składających się na minimalny fundusz gwarancyjny;
  - d) szacunków odnoszących się do kosztów ustanowienia służb administracyjnych oraz struktury organizacyjnej zabezpieczającej działalność, oraz środków finansowych na pokrycie tych kosztów;
- oraz dodatkowo, na okres pierwszych trzech lat obrachunkowych:
- e) plan przedstawiający szczegółowe szacunki dochodów i wydatków, związanych z bezpośrednią działalnością ubezpieczeniową, akceptami reasekuracji i cesjami reasekuracji;
  - f) prognozę bilansu;
  - g) szacunki odnoszące się do środków finansowych, które mają stanowić pokrycie zaciągniętych zobowiązań i margines wypłacalności."

Artykuł 7

Właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego nie udzielają zakładowi ubezpieczeń zezwolenia na podjęcie działalności ubezpieczeniowej, dopóki nie zostaną powiadomione o tożsamości akcjonariuszy lub udziałowców, bezpośrednich lub pośrednich, będących osobami fizycznymi lub prawnymi, które posiadają znaczne pakiety akcji w tym zakładzie, oraz o wysokości tych pakietów.

Te same władze odmawiają udzielenia zezwolenia jeżeli, uwzględniając potrzebę zapewnienia prawidłowego i rozważnego kierowania zakładem ubezpieczeń, nie uznają kwalifikacji akcjonariuszy lub udziałowców za odpowiednie.

TYTUŁ III
HARMONIZACJA ZASAD REGULUJĄCYCH PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI
Rozdział 1
Artykuł 8

W dyrektywie 79/267/EWG art. 15 otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 15

1. Nadzór finansowy nad zakładem ubezpieczeń, obejmujący działalność, którą zakład ubezpieczeń prowadzi przez swoje oddziały lub w ramach swobody świadczenia usług, stanowi wyłączną odpowiedzialność rodzimego Państwa Członkowskiego. Jeśli właściwe władze Państwa Członkowskiego zobowiązania mają podstawy uważać, że działalność zakładu ubezpieczeń może naruszyć jego prawidłową kondycję finansową, powiadamiają o tym właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego zakładu. Te ostatnie ustalają, czy zakład postępuje zgodnie z zasadami ostrożnościowymi ustanowionymi w niniejszej dyrektywie.

2. Wspomniany nadzór finansowy obejmuje badanie, w odniesieniu do całej działalności zakładu ubezpieczeń, jego stopnia wypłacalności, tworzenia rezerw techniczno - ubezpieczeniowych, w tym rezerw matematycznych, oraz aktywów przeznaczonych na ich pokrycie, zgodnie z ustanowionymi regułami lub praktyką stosowaną w rodzimym Państwie Członkowskim na podstawie przepisów przyjętych na poziomie wspólnotowym.

3. Właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego wymagają, aby każdy zakład ubezpieczeń dysponował prawidłowymi procedurami administracyjnymi i księgowymi oraz odpowiednimi mechanizmami kontroli wewnętrznej."

Artykuł 9

W dyrektywie 79/267/EWG art. 16 otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 16

Państwo Członkowskie oddziału zapewnia, że w przypadku, gdy zakład ubezpieczeń posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności udzielone w innym Państwie Członkowskim, prowadzi działalność ubezpieczeniową za pośrednictwem oddziału, właściwe organy macierzystego Państwa Członkowskiego mogą, po uprzednim powiadomieniu właściwych organów Państwa Członkowskiego oddziału, dokonać we własnym zakresie lub za pośrednictwem osób, które wyznaczają do tego celu, kontroli na miejscu informacji koniecznych do zapewnienia nadzoru finansowego nad zakładem. Władze Państwa Członkowskiego oddziału mogą uczestniczyć w tej kontroli."

Artykuł 10

W art. 23 dyrektywy 79/267/EWG ust. 2 oraz ust. 3 otrzymują brzmienie:

"2. Państwa Członkowskie wymagają, aby zakłady ubezpieczeń na życie, których siedziby zarządu znajdują się na ich terytorium, okresowo przedstawiały sprawozdania wraz z dokumentami statystycznymi, koniecznymi do celów nadzoru. Właściwe władze wymieniają między sobą dokumenty i informacje przydatne do

celów nadzoru.

3. Każde Państwo Członkowskie podejmuje wszelkie konieczne środki w celu zapewnienia właściwym władzom odpowiednich uprawnień i środków koniecznych do sprawowania nadzoru nad działalnością zakładów ubezpieczeń mających siedziby zarządu na ich terytorium, w tym działalności prowadzonej poza tym terytorium, zgodnie z dyrektywami Rady regulującymi tę działalność, oraz w celu ustalenia, czy są one wykonywane.

W szczególności, te uprawnienia i środki muszą umożliwić właściwym władzom:

a) przeprowadzenie szczegółowych badań dotyczących sytuacji zakładu oraz całej jego działalności, między innymi przez:

- zbieranie informacji lub wymaganie złożenia dokumentów dotyczących jego działalności ubezpieczeniowej,

- prowadzenie sprawdzenia na miejscu, w lokalu zakładu;

b) podjęcie wszelkich właściwych i koniecznych środków wobec zakładu, członków jego zarządu lub kierownictwa, bądź wobec osób sprawujących kontrolę nad zakładem, aby zapewnić utrzymanie zgodności działalności zakładu z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi, które muszą być przestrzegane przez zakład w każdym Państwie Członkowskim, oraz w szczególności z planem działalności, o ile plan taki jest obowiązkowy, oraz aby zapobiegać lub zaradzić wszelkim nieprawidłowościom mającym niekorzystny wpływ na interesy osób ubezpieczonych;

c) zapewnienie stosowania tych środków, w razie konieczności w drodze przymusu oraz, gdy właściwe, na drodze sądowej.

Państwa Członkowskie mogą także wprowadzić możliwość uzyskiwania przez właściwe władze wszelkich informacji dotyczących umów, które są zawierane przez pośredników."

Artykuł 11

1. W art. 6 dyrektywy 90/619/EWG skreśla się ust. 2-7.

2. Na mocy warunków ustanowionych przez prawo krajowe, każde Państwo Członkowskie udziela zakładom ubezpieczeń, których siedziby zarządu mieszczą się na jego terytorium, zezwolenia na przeniesienie części lub całości portfela umów, zawartych w ramach prawa przedsiębiorczości lub w ramach swobody świadczenia usług, na rzecz zakładu przejmującego, mającego siedzibę we Wspólnocie, w przypadku, gdy właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego zakładu przejmującego potwierdzą, że ten ostatni, po uwzględnieniu przejętego portfela, posiada konieczny margines wypłacalności.

3. W przypadku, gdy oddział zamierza przenieść część lub całość portfela umów zawartych w ramach prawa przedsiębiorczości lub w ramach swobody świadczenia usług, konsultowane jest Państwo Członkowskie oddziału.

4. W okolicznościach określonych w ust. 2 i 3, władze rodzimego Państwa Członkowskiego przenoszącego zakład, zezwalają na dokonanie przeniesienia po otrzymaniu zgody właściwych władz Państwa Członkowskiego zobowiązania.

5. Właściwe władze Państw Członkowskich, z którymi się konsultowano, przedstawiają swoją opinię lub zgodę właściwym władzom rodzimego Państwa Członkowskiego

przenoszącego zakładu ubezpieczeń, w terminie trzech miesięcy od otrzymania wniosku; brak odpowiedzi tych organów w tym terminie uważa się za równoważny z otrzymaniem korzystnej opinii bądź milczącej zgody.

6. Przeniesienie, na które udzielono zezwolenia zgodnie z niniejszym artykułem ogłasza się zgodnie z prawem krajowym w Państwie Członkowskim zobowiązania. Przeniesienia takie stają się automatycznie wiążące dla ubezpieczających, ubezpieczonych i pozostałych osób mających prawa i obowiązki wynikające z przeniesionych umów.

Niniejszy przepis nie ma wpływu na prawo Państw Członkowskich do zapewnienia ubezpieczającym możliwości wypowiedzenia umów w określonym terminie po dokonaniu przeniesienia.

Artykuł 12

1. W dyrektywie 79/267/EWG art. 24 otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 24

1. Jeżeli zakład nie stosuje się do art. 17, właściwy władza jego rodzimego Państwa Członkowskiego może zabronić swobodnego rozporządzania jego aktywami, po zawiadomieniu o swoim zamiarze właściwych władz Państw Członkowskich zobowiązania.

2. W celu przywrócenia prawidłowej sytuacji finansowej zakładu, którego margines wypłacalności spadł poniżej minimum wymaganego na mocy art. 19, właściwa władza rodzimego Państwa Członkowskiego wymaga, aby przedstawiono jej do zatwierdzenia plan przywrócenia prawidłowej sytuacji finansowej.

W wyjątkowych okolicznościach, jeżeli właściwa władza jest zdania, że sytuacja finansowa zakładu ulegnie dalszemu pogorszeniu, może ograniczyć lub zakazać swobodnego rozporządzania aktywami zakładu. Władza powiadamia także władze pozostałych Państw Członkowskich, na terytorium których zakład prowadzi działalność, o wszelkich zastosowanych środkach, te ostatnie zaś, na wniosek pierwszej stosują takie same środki.

3. Jeśli margines wypłacalności spada poniżej wielkości funduszu gwarancyjnego określonej w art. 20, właściwa władza rodzimego Państwa Członkowskiego wymaga od zakładu przedstawienia do zatwierdzenia krótkookresowego planu finansowego.

Może ona także ograniczyć lub zakazać swobodnego rozporządzania aktywami zakładu. Powiadamia ona o tym władze pozostałych Państw Członkowskich, na terytorium których zakład prowadzi działalność, te ostatnie zaś, na wniosek tej pierwszej, stosują takie same środki.

4. Właściwe władze mogą ponadto podjąć wszelkie konieczne środki mające na celu ochronę interesów ubezpieczających w przypadkach określonych w ust. 1, 2 i 3.

5. Każde Państwo Członkowskie podejmuje środki konieczne do umożliwienia, zgodnie z jego prawem krajowym, zakazania swobodnego rozporządzania aktywami znajdującymi się na jego terytorium, w przypadkach przewidzianych w ust. 1, 2 i 3, na wniosek rodzimego Państwa Członkowskiego zakładu, które wskaże aktywa objęte tymi środkami."

Artykuł 13

W dyrektywie 79/267/EWG art. 26 otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 26

1. Zezwolenie udzielone zakładowi ubezpieczeń przez właściwe władze jego rodzimego Państwa Członkowskiego może zostać cofnięte przez tę władzę w przypadku, gdy zakład:

a) w ciągu 12 miesięcy nie korzysta zezwolenia, wyraźnie z niego rezygnuje lub zaprzestaje prowadzenia działalności na okres dłuższy niż sześć miesięcy, chyba że zainteresowane Państwo Członkowskie zastosowało rozwiązania powodujące wygaśnięcie ważności zezwolenia w takich przypadkach;

b) przestaje spełniać warunki dopuszczenia do działalności;

c) nie jest w stanie podjąć w wymaganym terminie środków określonych w planie przywrócenia prawidłowej sytuacji finansowej zakładu lub planie finansowym określonych w art. 24.

d) w poważnym stopniu nie wywiązuje się z obowiązków wynikających z przepisów, którym podlega.

W przypadku cofnięcia lub wygaśnięcia zezwolenia, właściwa władza rodzimego Państwa Członkowskiego powiadamia o tym właściwe władze pozostałych Państw Członkowskich, które podejmują odpowiednie środki, aby nie dopuścić do podejmowania przez zakład ubezpieczeń działalności na ich terytorium zarówno w ramach prawa przedsiębiorczości, jak w ramach swobody świadczenia usług. Właściwa władza rodzimego Państwa Członkowskiego, w porozumieniu ze wspomnianymi władzami, podejmuje wszelkie środki konieczne do zapewnienia ochrony interesów ubezpieczonych, w szczególności ogranicza swobodne rozporządzanie aktywami zakładu, zgodnie z art. 24 ust. 1 i ust. 2 akapit drugi lub ust. 3 akapit drugi.

2. Każda decyzja cofnięcia zezwolenia poparta jest szczegółowym uzasadnieniem i przekazywana do wiadomości zainteresowanego zakładu."

Artykuł 14

1. Państwa Członkowskie wymagają od każdej osoby fizycznej lub prawnej zamierzającej posiadać, pośrednio lub bezpośrednio, znaczny pakiet akcji w zakładzie ubezpieczeń, powiadomienia o tym w pierwszej kolejności właściwych władz rodzimego Państwa Członkowskiego, ze wskazaniem wielkości planowanego pakietu. Ponadto, osoba taka musi powiadomić właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego w przypadku zamiaru zwiększenia swojego znacznego pakietu akcji w stopniu powodującym, że posiadany przez nią pakiet proporcjonalnie do posiadanej liczby głosów lub wysokości kapitału, wyniesie lub przekroczy 20, 33 lub 50% lub spowoduje, że zakład ubezpieczeń stanie się jego jednostką zależną.

Właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego mają najwyżej trzy miesiące, licząc od daty powiadomienia określonego w akapicie pierwszym, aby sprzeciwić się takiemu zamiarowi, jeżeli, mając na uwadze potrzebę zapewnienia prawidłowego i rozsądnego zarządzania zakładem ubezpieczeń, nie uznają za odpowiednie kwalifikacji osoby określonej w akapicie pierwszym. W przypadku, gdy władze te nie są przeciwnie rozpatrywanemu planowi, mogą ustalić maksymalny okres na jego wykonanie.

2. Państwa Członkowskie wymagają od każdej osoby fizycznej lub prawnej zamierzającej

zbyć, pośrednio lub bezpośrednio, znaczny pakiet akcji w zakładzie ubezpieczeń, powiadomienia o tym w pierwszej kolejności właściwych władz rodzimego Państwa Członkowskiego, ze wskazaniem wielkości planowanego pakietu. Ponadto, osoba taka musi powiadomić właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego w przypadku zamiaru zmniejszenia swojego znacznego pakietu akcji w stopniu powodującym, że posiadany przez nią pakiet proporcjonalnie do posiadanej liczby głosów lub wysokości kapitału, wyniesie lub spadnie poniżej 20, 33 lub 50% lub spowoduje, że zakład ubezpieczeń przestanie być jego jednostką zależną.

3. Po przyjęciu do wiadomości informacji o każdym nabyciu lub zbyciu pakietów akcji, wskutek których wielkość posiadanych pakietów przekracza lub spada poniżej progów określonych w ust. 1 i 2, zakłady ubezpieczeń powiadamiają o tym właściwe władze swojego rodzimego Państwa Członkowskiego.

Ponadto, co najmniej raz w roku przekazują one właściwym władzom nazwiska akcjonariuszy i udziałowców posiadających znaczne pakiety akcji oraz wielkości tych pakietów, które uzyskane zostały, na przykład, na podstawie informacji otrzymanych podczas walnego zgromadzenia akcjonariuszy lub udziałowców, lub w wyniku zastosowania się do przepisów dotyczących spółek giełdowych.

4. W przypadku, gdy wpływ wywierany przez osoby określone w ust. 1, może być szkodliwy dla rozsądnego i prawidłowego zarządzania zakładem ubezpieczeń, Państwa Członkowskie wymagają od właściwych władz rodzimego Państwa Członkowskiego podjęcia odpowiednich środków, w celu zakończenia tego stanu. Do środków takich mogą należeć np. nakazy sądowe, sankcje wobec członków władz i kierownictwa, lub zawieszenie praw głosu z akcji objętych przez danych akcjonariuszy lub udziałowców.

Podobne środki stosuje się w przypadku osób fizycznych lub prawnych, które nie zastosowały się do obowiązku uprzedniego powiadomienia, ustanowionego w ust. 1. W przypadku, gdy mimo sprzeciwu właściwych władz pakiet zostanie nabyty, Państwa Członkowskie, niezależnie od tego, czy zostaną nałożone jakiegokolwiek inne sankcje, stworzą możliwość zawieszenia prawa głosu, uznania oddanych głosów za nieważne, bądź ich anulowania.

Artykuł 15

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że wszystkie osoby zatrudnione obecnie lub w przeszłości przez właściwe władze, jak również biegli rewidenci i eksperci działający w imieniu właściwych władz zobowiązani są do zachowania tajemnicy zawodowej. Oznacza to, że, bez uszczerbku dla przypadków podlegających prawu karnemu, nie można ujawnić żadnej osobie lub władzy żadnych poufnych informacji, które mogą oni uzyskać podczas wykonywania swoich obowiązków, z wyjątkiem formy skróconej lub zbiorczej, uniemożliwiających rozpoznanie pojedynczego zakładu ubezpieczeń.

Jednakże, w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, lub przymusowego postawienia go w stan likwidacji, poufne informacje, które nie dotyczą osób trzecich zaangażowanych w próby ratowania zakładu ubezpieczeń, mogą zostać ujawnione podczas prowadzenia postępowania cywilnego lub handlowego.

2. Ust. 1 nie stanowi dla właściwych władz różnych Państw Członkowskich przeszkody w wymianie informacji, zgodnie z dyrektywami dotyczącymi zakładów ubezpieczeń. Informacje te podlegają warunkom zachowania tajemnicy zawodowej określonymi w ust. 1.

3. Państwa Członkowskie mogą zawierać umowy o współpracy, przewidujące wymianę informacji między właściwymi władzami państw trzecich tylko w przypadku, gdy ujawnianie informacji podlega gwarancjom zachowania tajemnicy zawodowej w stopniu co najmniej równorzędnym tym, które zapewnia niniejszy artykuł.

4. Właściwe władze otrzymujące poufne informacje na mocy ust. 1 lub 2, mogą je wykorzystywać tylko w trakcie pełnienia swoich obowiązków:

- w celu ustalenia, czy zostały spełnione warunki dotyczące podejmowania działalności ubezpieczeniowej oraz stwarzania udogodnień w zakresie monitorowania i prowadzenia takiej działalności, szczególnie w przypadku, gdy dotyczy to monitorowania rezerw techniczno - ubezpieczeniowych, marginesu wypłacalności, procedur administracyjnych i księgowych oraz mechanizmów kontroli wewnętrznej, lub
- w celu nałożenia sankcji, lub
- w odwoławczym postępowaniu administracyjnym, dotyczącym decyzji wydanych przez właściwe władze, lub
- w postępowaniu sądowym wszczętym na mocy art. 50 lub szczególnymi przepisami przewidzianymi w dyrektywach przyjętych w dziedzinie zakładów ubezpieczeń.

5. Ust. 1 i 4 nie wykluczają wymiany informacji w obrębie Państwa Członkowskiego, w przypadku, gdy w obrębie tego samego Państwa Członkowskiego działają co najmniej dwie właściwe władze lub między Państwami Członkowskimi, między właściwymi władzami i:

- władzami odpowiedzialnymi za urzędowe nadzorowanie instytucji kredytowych lub innych instytucji finansowych oraz władzami odpowiedzialnymi za nadzorowanie rynków finansowych;
- organami uczestniczącymi w postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym zakładów ubezpieczeń oraz w innych podobnych postępowaniach, oraz
- osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzenie ustawowego badania sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń i innych instytucji finansowych,

w ramach wykonywania funkcji nadzorczych oraz ujawniania organom prowadzącym (przymusowe) postępowanie likwidacyjne lub zarządzającym funduszami gwarancyjnymi, informacji koniecznych do wykonywania ich obowiązków. Informacje otrzymane przez te w władze, organy i osoby podlegają obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej ustanowionemu w ust. 1.

6. Ponadto, nie naruszając ust. 1 i 4, Państwa Członkowskie mogą zgodnie z przepisami prawa zezwolić na ujawnienie niektórych informacji innym działom centralnej administracji rządowej odpowiedzialnym za ustawodawstwo dotyczące nadzoru nad instytucjami kredytowymi i finansowymi, instytucjami świadczącymi usługi inwestycyjne i nad zakładami ubezpieczeń oraz inspektorom działającym w imieniu tych działów.

Jednakże, ujawnienie takie może mieć miejsce tylko w przypadku, gdy zachodzi taka konieczność do celów nadzoru ostrożnościowego.

Jednakże, Państwa Członkowskie zapewniają, że informacje otrzymane zgodnie z ust. 2 i 5 oraz informacje uzyskane w drodze kontroli na miejscu określone w art. 16 dyrektywy 79/267/EWG nie mogą nigdy być ujawnione w przypadkach określonych w niniejszym ustępie, o ile nie wyrażą na to wyraźnej zgody właściwe władze, które te informacje ujawniły, lub właściwe władze Państwa Członkowskiego, w którym zostało przeprowadzone badanie na miejscu.

W dyrektywie 79/267/EWG art. 13 otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 13

1. Bez uszczerbku dla ust. 3 i 7, żaden zakład ubezpieczeń nie może równocześnie posiadać zezwolenia udzielonego na podstawie niniejszej dyrektywy i na podstawie dyrektywy 73/239/EWG.

2. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że:

- zakłady, które posiadają zezwolenie udzielone na mocy niniejszej dyrektywy mogą także uzyskać zezwolenie zgodnie z art. 6 dyrektywy 73/239/EWG dla rodzajów ryzyka wymienionych w grupach 1 i 2 Załącznika do tej dyrektywy,

- zakłady, które posiadają zezwolenie udzielone na mocy art. 6 dyrektywy 73/239/EWG wyłącznie dla rodzajów ryzyka wymienionych w grupach 1 i 2 Załącznika do tej dyrektywy, mogą uzyskać zezwolenie na mocy niniejszej dyrektywy.

3. Z zastrzeżeniem ust. 6, zakłady określone w ust. 2 oraz te, które w chwili notyfikacji niniejszej dyrektywy równocześnie prowadzą zarówno działalność objętą niniejszą dyrektywą, jak i dyrektywą 73/239/EWG, mogą kontynuować tę działalność pod warunkiem, że każdy z tych rodzajów działalności jest zarządzany oddzielnie zgodnie z art. 14.

4. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że zakłady określone w ust. 2 przestrzegają reguł rachunkowości obowiązujących zakłady posiadające zezwolenie udzielone na mocy niniejszej dyrektywy, w całej swojej działalności. Do czasu dokonania koordynacji w tym zakresie, Państwa Członkowskie mogą również postanowić, że w odniesieniu do reguł dotyczących likwidacji działalność związana z rodzajami ryzyka wymienionymi w grupach 1 i 2 Załącznika do dyrektywy 73/239/EWG, prowadzona przez zakłady określone w ust. 2, jest zgodna z przepisami stosowanymi wobec działalności w zakresie ubezpieczeń na życie.

5. W przypadku, gdy zakład ubezpieczeń prowadzący działalność określoną w Załączniku do dyrektywy 73/239/EWG ma powiązania finansowe, handlowe lub administracyjne z zakładem prowadzącym działalność objętą niniejszą dyrektywą, władze nadzoru Państw Członkowskich, na terytorium których znajdują się siedziby zarządu tych zakładów, zapewniają, aby rachunkowość prowadzona przez owe zakłady nie została zniekształcona wskutek zawartych między tymi zakładami umów, lub też innych umów, które mogą wpłynąć na podział wydatków i dochodów.

6. Każde Państwo Członkowskie może żądać od zakładów, których siedziby zarządu mieszczą się na jego terytorium, zaprzestania, w terminie ustalonym przez zainteresowane Państwo Członkowskie, równoczesnego prowadzenia działalności w obu działach ubezpieczeń, którą zakłady prowadziły w chwili notyfikacji niniejszej dyrektywy.

7. Przepisy niniejszego artykułu zostaną przejrzane na podstawie sprawozdania przedstawionego Radzie przez Komisję, w świetle przyszłej harmonizacji reguł dotyczących likwidacji, lub na pewno przed dniem 31 grudnia 1999 r."

Artykuł 17

art. 18.

Rozdział 2 **Artykuł 18**

W dyrektywie 79/267/EWG art. 17 otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 17

1. Rodzime Państwo Członkowskie wymaga od każdego zakładu ubezpieczeń utworzenia wystarczających rezerw techniczno - ubezpieczeniowych, w tym rezerw matematycznych, w odniesieniu do całej jego działalności.

Wysokość takich rezerw techniczno - ubezpieczeniowych ustalana jest zgodnie z następującymi zasadami:

A. (i) Kwotę rezerw techniczno - ubezpieczeniowych w dziale ubezpieczeń na życie oblicza się przy pomocy odpowiednio ostrożnej prospektywnej wyceny aktuarialnej, biorąc pod uwagę wszystkie przyszłe zobowiązania, określone w warunkach ubezpieczenia dla każdej istniejącej umowy, w tym:

- wszystkie gwarantowane świadczenia, włączając gwarantowaną wartość wykupu,
- premie, do których ubezpieczający są uprawnieni grupowo lub indywidualnie, niezależnie od sposobu ich określenia - nabytych, zadeklarowanych lub przydzielonych,
- wszystkie opcje, z których ubezpieczający może skorzystać zgodnie z warunkami umowy,
- wydatki, w tym prowizje;

z uwzględnieniem przyszłego zbioru składek;

(ii) stosowanie metody retrospektywnej jest dozwolone, jeśli można wykazać, że uzyskane w ten sposób rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe nie są niższe niż te, które byłyby wymagane zgodnie z odpowiednio ostrożną prospektywną wyceną aktuarialną, lub jeśli do danego rodzaju umowy nie może być zastosowana metoda prospektywna;

(iii) wycena ostrożna nie jest "najkorzystniejszym szacunkiem", lecz obejmuje odpowiedni margines dla uwzględnienia niekorzystnego odchylenia istotnych czynników;

(iv) metoda wyceny rezerw techniczno - ubezpieczeniowych musi być nie tylko ostrożna sama w sobie, lecz musi być taka także ze względu na metodę wyceny aktywów pokrywających te rezerwy;

(v) rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe oblicza się oddzielnie dla każdej umowy. Dopuszcza się stosowanie odpowiednich przybliżeń lub uogólnień, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że dadzą one wynik bardzo zbliżony do wyniku obliczeń indywidualnych. Zasada oddzielnego obliczania w żaden sposób nie wyklucza tworzenia dodatkowych rezerw dla ryzyk ogólnych, które nie są zindywidualizowane;

(vi) w przypadku gwarantowanej wartości wykupu dla danej umowy, wysokość

rezerw matematycznych odnoszących się do tej umowy jest zawsze przynajmniej równie wysoka, jak wartość gwarantowana w tym czasie.

B. Stosowane stopy procentowe dobiera się z zachowaniem ostrożności. Ustala się je zgodnie z regułami przyjętymi przez właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego, stosując następujące zasady:

a) dla wszystkich umów właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego zakładu ustala jedną lub więcej maksymalnych stóp procentowych, z zachowaniem w szczególności następujących zasad:

(i) jeśli umowy zawierają gwarancję wysokości stopy procentowej, właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego ustalają jednolitą maksymalną stopę procentową. Może ona być zróżnicowana w zależności od waluty, w której wyrażona jest umowa, pod warunkiem, że nie stanowi więcej niż 60% wysokości oprocentowania obligacji emitowanych przez państwo, w którego walucie wyrażona jest umowa. W przypadku umowy wyrażonej w ecu limit ten ustala się przez odniesienie do wyrażonych w ecu emisji dokonywanych przez instytucje wspólnotowe.

Jeśli Państwo Członkowskie postanawia, zgodnie ze zdaniem drugim poprzedniego akapitu, ustalić maksymalną stopę procentową dla umów wyrażonych w walucie innego Państwa Członkowskiego, konsultuje się uprzednio z właściwymi władzami Państwa Członkowskiego, w którego walucie umowa została wyrażona;

(ii) jednakże, jeśli aktywa zakładu ubezpieczeń nie są wycenione według ceny ich zakupu, Państwo Członkowskie może wprowadzić możliwość obliczenia jednej lub kilku maksymalnych stóp procentowych, biorąc pod uwagę zysk na odpowiadających im aktywach pomniejszony o margines bezpieczeństwa oraz, w szczególności w stosunku do umów ze składkami okresowymi, biorąc ponadto pod uwagę spodziewany zysk na przyszłych aktywach. Margines bezpieczeństwa oraz maksymalna stopa lub stopy procentowe stosowane do spodziewanego zysku na przyszłych aktywach ustalane są przez właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego;

b) ustalenie maksymalnej stopy procentowej nie oznacza narzucenia zakładowi obowiązku stosowania tak wysokiej stawki;

c) rodzime Państwo Członkowskie może podjąć decyzję o niestosowaniu lit. a) do następujących kategorii umów:

- umów wyrażonych w jednostkach przeliczeniowych,
- umów z jednorazową składką na okres do ośmiu lat,
- ubezpieczeń nie przewidujących udziału w zysku oraz umów rentowych bez wartości wykupu.

W przypadkach określonych w dwóch ostatnich tiret akapitu pierwszego, wybierając ostrożną stopę procentową można brać pod uwagę walutę, w której wyrażona jest umowa oraz posiadane obecnie odpowiadające jej aktywa oraz, jeśli aktywa zakładu ubezpieczeń wycenione są według ich bieżącej wartości, także spodziewany zysk na przyszłych aktywach.

W żadnych okolicznościach stopa procentowa nie może być wyższa niż zysk na aktywach, wyliczony zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi w rodzimym Państwie Członkowskim, pomniejszony o odpowiednie odliczenie;

d) Państwo Członkowskie wymaga od zakładu ubezpieczeń wydzielenia w jego księgach rachunkowych rezerwy na zrealizowanie zobowiązań z tytułu odsetek

wobec ubezpieczających, jeśli obecny lub przewidywalny zysk na aktywach zakładu ubezpieczeń nie jest wystarczający do pokrycia tych zobowiązań;

e) Komisja oraz właściwe władze Państw Członkowskich, które tego wymagają, powiadamiane są o maksymalnych stopach procentowych, ustalonych zgodnie z lit. a).

C. Elementy statystyczne wyceny oraz rezerwę na koszty ustala się ostrożnie, mając na względzie państwo, w którym zaciągnięto zobowiązanie, rodzaj polisy oraz spodziewane koszty administracyjne i prowizje.

D. W przypadku umów dających prawo do udziału w zyskach, sposób obliczenia rezerw techniczno - ubezpieczeniowych może uwzględniać, bezpośrednio lub pośrednio, przyszłe premie różnego rodzaju, w sposób zgodny z pozostałymi założeniami co do przyszłego przebiegu ubezpieczeń oraz z aktualną metodą podziału premii.

E. Rezerwa na przyszłe koszty może być utworzona pośrednio, na przykład poprzez wykorzystanie przyszłych składek, pomniejszonych o koszty zarządzania. Jednakże, rezerwa ogółem, bezpośrednia lub pośrednia nie może być mniejsza od wyniku ostrożnej wyceny odpowiednich przyszłych kosztów.

F. Metoda obliczania rezerw techniczno - ubezpieczeniowych nie może być zmieniana z roku na rok wskutek arbitralnych zmian metody lub podstaw obliczeń oraz uwzględnia odpowiedni sposób podziału zysków w okresie ważności poszczególnych polis.

2. Zakłady ubezpieczeń podają do publicznej wiadomości informacje na temat podstaw i metod wykorzystywanych do obliczenia rezerw techniczno - ubezpieczeniowych, w tym rezerw na premie.

3. Rodzime Państwo Członkowskie wymaga od każdego zakładu ubezpieczeń pokrywania rezerw techniczno - ubezpieczeniowych w odniesieniu do całej działalności poprzez aktywa dopasowane, zgodnie z art. 24 dyrektywy 92/96/EWG. W odniesieniu do umów zawartych we Wspólnocie, aktywa te muszą być umiejscowione we Wspólnocie. Państwa Członkowskie nie wymagają od zakładów ubezpieczeń umiejscowienia ich aktywów w konkretnym Państwie Członkowskim. Rodzime Państwo Członkowskie może jednak zezwolić na złagodzenie zasad dotyczących umiejscowienia aktywów.

4. Jeśli rodzime Państwo Członkowskie dopuszcza pokrywanie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych wierzytelnościami reasekuracyjnymi, określa procentowo dopuszczalny limit. W takim przypadku nie może stawiać wymagań co do umiejscowienia aktywów odpowiadających tym wierzytelnościom."

Artykuł 19

Składki dla nowych ubezpieczeń są wystarczające, aby przy rozsądnych założeniach aktuarialnych, umożliwiały zakładom wywiązać się ze wszystkich zobowiązań oraz, w szczególności, utworzenie odpowiednich rezerw techniczno ubezpieczeniowych.

W tym celu mogą być brane pod uwagę wszystkie aspekty sytuacji finansowej zakładu ubezpieczeń, bez wpływów z innych środków niż składki i uzyskany z nich dochód mających charakter systematyczny i stały w takim stopniu, że w dłuższej perspektywie mogą zagrażać wypłacalności zakładu.

Artykuł 20

Aktywa pokrywające rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe uwzględniają rodzaj prowadzonej przez zakład działalności w taki sposób, aby zapewnić bezpieczeństwo, rentowność i zbywalność jego lokat, przy czym zakład ubezpieczeń zapewni ich zróżnicowanie i odpowiednie rozmieszczenie.

Artykuł 21

1. Rodzime Państwo Członkowskie nie może wyrazić zgody na pokrywanie przez zakłady ubezpieczeń ich rezerw techniczno - ubezpieczeniowych aktywami innego rodzaju niż wymienione poniżej:

A. Lokaty

- a) dłużne papiery wartościowe, obligacje oraz inne instrumenty rynku pieniężnego i kapitałowego;
- b) pożyczki;
- c) akcje i inne udziały przynoszące dochód zmienny;
- d) jednostki uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe oraz w innych funduszach inwestycyjnych;
- e) grunty, budynki i tytuły własności mienia nieruchomości;

B. Należności i roszczenia

- f) należności od reasekuratorów, łącznie z udziałem reasekuratorów w rezerwach techniczno - ubezpieczeniowych;
- g) depozyty u cedentów i należności od nich;
- h) należności od ubezpieczających i pośredników z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji;
- i) zaliczki w ramach polis;
- j) zwroty podatków;
- k) roszczenia wobec funduszy gwarancyjnych;

C. Inne

- l) materialne aktywa trwałe inne niż grunty i budynki wycenione na podstawie ostrożnej amortyzacji;
- m) gotówka w banku i w kasie, depozyty w instytucjach kredytowych i innych instytucjach uprawnionych do przyjmowania depozytów;
- n) odroczone koszty uzyskania;
- o) zarachowane odsetki i czynsze, inne przychody przyszłych okresów i przedpłaty;

p) odsetki zwrotne

W przypadku towarzystwa ubezpieczycieli znanego pod nazwą "Lloyd's" rodzaje aktywów obejmują także gwarancje i akredytywy wystawione przez instytucje kredytowe w rozumieniu dyrektywy 77/780/EWG¹³ lub przez zakłady ubezpieczeń, łącznie z możliwymi do sprawdzenia wpływami z tytułu ubezpieczeń na życie, o ile stanowią one fundusze należące do udziałowców.

Włączenie jakichkolwiek aktywów bądź rodzajów aktywów wymienionych w akapicie pierwszym nie oznacza, że wszystkie rodzaje aktywów muszą być automatycznie przyjęte jako pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych. Rodzime Państwo Członkowskie ustanawia bardziej szczegółowe zasady ustalające warunki stosowania akceptowanych aktywów; w związku z tym Państwo może wymagać, szczególnie w przypadku należności od reasekuratorów, zabezpieczenia majątkowego lub gwarancji.

Przy ustalaniu oraz stosowaniu ustanawianych przez siebie reguł, rodzime Państwo Członkowskie zapewnia w szczególności przestrzeganie następujących zasad:

(i) aktywa na pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych wycenia się bez należności wynikających z ich uzyskania;

(ii) wszystkie aktywa muszą być wyceniane ostrożnie, uwzględniając ryzyko braku możliwości uzyskania niektórych kwot. W szczególności materialne aktywa trwałe inne niż grunty i budynki mogą być przyjęte jako pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych tylko w przypadku, gdy zostały wycenione w oparciu o ostrożną amortyzację;

(iii) pożyczki udzielone przedsiębiorstwom, państwom lub organizacjom międzynarodowym, władzom lokalnym lub regionalnym albo osobom fizycznym mogą być przyjęte jako pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych tylko w przypadku, gdy istnieją wystarczające gwarancje ich bezpieczeństwa, bez względu na to, czy wynikają one ze statusu pożyczkobiorcy, zapisów hipotecznych, gwarancji bankowych, lub też z gwarancji udzielonych przez zakłady ubezpieczeń, bądź z innych form zabezpieczenia;

(iv) instrumenty pochodne, jak np. opcje, transakcje terminowe typu futures i transakcje swapowe związane z aktywami pokrywającymi rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe mogą być stosowane, o ile przyczyniają się one do zmniejszenia ryzyka inwestycyjnego lub ułatwiają skuteczne zarządzanie portfelem. Muszą one być wyceniane według zasady ostrożnej wyceny oraz mogą być brane pod uwagę przy wycenie aktywów podstawowych;

(v) zbywalne papiery wartościowe, które nie podlegają obrotowi na regulowanym rynku mogą być przyjęte jako pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych tylko w przypadku, gdy mogą być zrealizowane w krótkim terminie, lub jeśli są udziałami w instytucjach kredytowych, zakładach ubezpieczeń, w granicach dozwolonych w art. 8 dyrektywy 79/267/EWG, lub w przedsiębiorstwach inwestycyjnych mających siedzibę w Państwie Członkowskim;

(vi) należności i roszczenia wobec strony trzeciej mogą być przyjęte jako pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych tylko po ich pomniejszeniu o wszelkie kwoty należne tej stronie;

(vii) wartość należności i roszczeń przyjętych jako pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych musi być obliczona według zasady ostrożnej wyceny, z uwzględnieniem ryzyka braku możliwości uzyskania niektórych kwot. Szczególnie należności od ubezpieczających i pośredników z tytułu działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej mogą być zaakceptowane tylko w przypadku, gdy okres zalegania z płatnością nie przekracza trzech miesięcy;

(viii) w przypadku, gdy posiadane aktywa obejmują środki zainwestowane w jednostkę zależną od zakładu ubezpieczeń, która zarządza w jego imieniu całością lub częścią lokat zakładu ubezpieczeń, rodzime Państwo Członkowskie, stosując normy i zasady ustanowione

w niniejszym artykule, musi wziąć pod uwagę aktywa podstawowe posiadane przez przedsiębiorstwo zależne od zakładu ubezpieczeń; macierzyste Państwo Członkowskie może w ten sam sposób traktować aktywa innych jednostek zależnych;

(ix) odroczone koszty uzyskania mogą zostać zatwierdzone na pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych tylko w takim zakresie, w jakim jest to zgodne z wyliczeniem rezerw matematycznych.

2. Bez względu na ust. 1, rodzime Państwo Członkowskie może, w wyjątkowych okolicznościach oraz na żądanie zakładu ubezpieczeń, w drodze właściwie uzasadnionej decyzji, czasowo przyjąć inne kategorie aktywów jako pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych, z zastrzeżeniem art. 20.

Artykuł 22

1. W odniesieniu do aktywów pokrywających rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe, rodzime Państwo Członkowskie wymaga od każdego zakładu ubezpieczeń lokowania nie więcej, niż:

a) 10% łącznej sumy swoich rezerw techniczno - ubezpieczeniowych brutto w każdą działkę gruntu lub budynek, lub w kilka działek lub budynków pozostających w sąsiedztwie na tyle bliskim, że należy je uważać za stanowiące w istocie jedną lokatę;

b) 5% łącznej sumy swoich rezerw techniczno - ubezpieczeniowych brutto w akcje i inne zbywalne papiery wartościowe traktowane jako akcje, obligacje, dłużne papiery wartościowe i inne instrumenty rynku pieniężnego i kapitałowego tego samego przedsiębiorstwa, lub w pożyczki udzielone temu samemu pożyczkobiorcy, w ujęciu łącznym, pożyczki inne niż udzielone państwu, władzom regionalnym lub lokalnym lub organizacji międzynarodowej, do której należy jedno lub więcej Państw Członkowskich. Limit ten może być zwiększony do 10%, jeśli zakład ubezpieczeń nie inwestuje więcej niż 40% rezerw techniczno - ubezpieczeniowych brutto w pożyczki lub papiery wartościowe emitentów i pożyczkobiorców, inwestując w każdym z nich więcej niż 5% swoich aktywów;

c) 5% łącznej sumy swoich rezerw techniczno - ubezpieczeniowych brutto w pożyczki bez zabezpieczenia, w tym 1% dla pojedynczej pożyczki bez zabezpieczenia, inne niż pożyczki udzielone instytucjom kredytowym, zakładom ubezpieczeń - w takich granicach, w jakich pozwala na to art. 8 dyrektywy 79/267/EWG - oraz przedsiębiorstwo inwestycyjnym mającym siedzibę w Państwie Członkowskim. Limity te mogą być zwiększone odpowiednio do 8 i 2% na mocy decyzji podejmowanej w każdym przypadku przez właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego.

d) 3% łącznej sumy swoich rezerw techniczno - ubezpieczeniowych brutto w postaci gotówki w kasie;

e) 10% łącznej sumy swoich rezerw techniczno - ubezpieczeniowych brutto w akcje, inne papiery wartościowe traktowane jako akcje i dłużne papiery wartościowe, które nie są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym.

2. Brak w ust. 1 ograniczenia dla określonego rodzaju lokat nie oznacza, że aktywa tej kategorii powinny być przyjmowane jako pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych bez jakichkolwiek ograniczeń. Rodzime Państwo Członkowskie ustanawia bardziej szczegółowe reguły, określające warunki wykorzystania akceptowanych aktywów. W szczególności zapewnia ono, określając i stosując te zasady, spełnienie następujących wymagań:

(i) aktywa pokrywające rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe muszą być zróżnicowane i rozmieszczone w taki sposób, aby nie dopuścić do nadmiernego uzależnienia tylko od jednego rodzaju aktywów, rynków inwestycyjnych lub lokat;

(ii) lokowanie w poszczególnych rodzajach aktywów, które wykazują wysoki stopień ryzyka, niezależnie od tego, czy wynika to z rodzaju aktywów, czy jakości emitenta, musi być ograniczone do rozsądnego poziomu;

(iii) ograniczenia dotyczące poszczególnych rodzajów aktywów przy obliczaniu rezerw techniczno - ubezpieczeniowych muszą uwzględniać sposób traktowania reasekuracji;

(iv) w przypadku, gdy posiadane aktywa obejmują lokatę w jednostkę zależną, która w imieniu zakładu ubezpieczeń zarządza całością lub częścią lokat zakładu ubezpieczeń, rodzime Państwo Członkowskie musi, stosując normy i zasady określone w niniejszym artykule, brać pod uwagę aktywa podstawowe posiadane przez jednostkę zależną; rodzime Państwo Członkowskie może w ten sam sposób traktować aktywa innych jednostek zależnych;

(v) udział procentowy aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych, które są przedmiotem lokat nie będących lokatami płynnymi, musi być utrzymywany na rozsądnym poziomie;

(vi) w przypadku, gdy posiadane aktywa obejmują pożyczki lub dłużne papiery wartościowe wystawione przez niektóre instytucje kredytowe, rodzime Państwo Członkowskie może, stosując reguły i zasady określone w niniejszym artykule, uwzględniać aktywa podstawowe posiadane przez taką instytucję kredytową. Takie rozwiązanie może być stosowane jedynie w sytuacji, kiedy instytucja kredytowa posiada swoją siedzibę zarządu w Państwie Członkowskim, jest całkowitą własnością tego Państwa Członkowskiego i/lub władz lokalnych tego państwa, a jej statutowa działalność polega na udzielaniu, za jej pośrednictwem, pożyczek lub gwarancji państwom lub władzom lokalnym, bądź udzielaniu pożyczek instytucjom ściśle powiązanych z państwem lub władzami lokalnymi.

3. W kontekście szczegółowych zasad określających warunki wykorzystania akceptowanych aktywów, Państwo Członkowskie zastosuje bardziej ograniczające podejście w stosunku do:

- każdej pożyczki, której nie towarzyszy gwarancja bankowa, gwarancja udzielona przez zakład ubezpieczeń, hipoteka lub inne formy zabezpieczenia, w odróżnieniu od do pożyczek, którym takie zabezpieczenia towarzyszą,
- przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) nie objętych koordynacją w rozumieniu dyrektywy 85/611/EWG¹⁴ i innych funduszy inwestycyjnych, w odróżnieniu od UCITS objętych koordynacją w rozumieniu tej dyrektywy,
- papierów wartościowych nie będących przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, w odróżnieniu od tych, które są przedmiotem takiego obrotu,
- obligacji, dłużnych papierów wartościowych i innych instrumentów rynku kapitałowego i pieniężnego, nie emitowanych przez państwa, władze lokalne lub regionalne albo przedsiębiorstwa należące do strefy A w rozumieniu dyrektywy 89/647/EWG¹⁵, lub przez organizacje międzynarodowe, do których nie należy przynajmniej jedno Państwo

4. Państwa Członkowskie mogą zwiększyć limit ustanowiony w ust. 1 lit. b) do 40% w przypadku niektórych dłużnych papierów wartościowych, kiedy są one emitowane przez instytucję kredytową mającą siedzibę zarządu w Państwie Członkowskim i podlegającą z mocy prawa specjalnemu, urzędowemu nadzorowi, wyznaczonemu w celu ochrony posiadaczy tych papierów dłużnych. W szczególności, sumy pochodzące z emisji tych papierów dłużnych muszą być zainwestowane zgodnie z prawem w aktywa, które podczas całego okresu ważności tych papierów dłużnych mogą pokrywać roszczenia z owych papierów dłużnych, i które, w przypadku niepowodzenia emitenta, mogą być w pierwszej kolejności wykorzystane do zwrotu kapitału i zapłaty narosłych odsetek.

5. Państwa Członkowskie nie wymagają od zakładów ubezpieczeń lokowania w określone

rodzaje aktywów.

6. Nie naruszając ust. 1, w wyjątkowych przypadkach, na wniosek zakładu ubezpieczeń, rodzime Państwo Członkowskie może tymczasowo oraz w drodze właściwie uzasadnionej decyzji, zezwolić na odstępstwo od reguł ustanowionych w ust. 1 lit. a)-e), z zastrzeżeniem art. 20.

Artykuł 23

1. W przypadku, gdy świadczenia przewidziane w umowie są bezpośrednio powiązane z wartością jednostek uczestnictwa w przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe lub z wartością aktywów zawartych w funduszu wewnętrznym zakładu ubezpieczeń, zwykle podzielonym na jednostki uczestnictwa, rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe odnoszące się do tych świadczeń muszą znajdować jak najwierniejsze odzwierciedlenie w tych jednostkach lub, w przypadku, gdy nie zostały utworzone takie jednostki, w tych aktywach.

2. W przypadku, gdy świadczenia przewidziane w umowie są bezpośrednio związane z indeksem akcji lub inną wartością bazową niż określone w ust. 1, rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe odnoszące się do tych świadczeń muszą znajdować jak najwierniejsze odzwierciedlenie albo w jednostkach uczestnictwa reprezentujących wartość odniesienia, albo, w przypadku, gdy nie zostały stworzone takie jednostki, w aktywach o odpowiednim stopniu bezpieczeństwa i zbywalności, stanowiących jak najwierniejsze odzwierciedlenie aktywów, na których dana wartość odniesienia się opiera.

3. Art. 20 i 22 nie mają zastosowania do aktywów dopasowanych, stanowiących pokrycie zobowiązań bezpośrednio powiązanych ze świadczeniami określonymi w ust. 1 i 2. Odniesienia do rezerw techniczno - ubezpieczeniowych w art. 22 dotyczą rezerw techniczno - ubezpieczeniowych z wyłączeniem tych, które odnoszą się do takich zobowiązań.

4. W przypadku, gdy świadczenia określone w ust. 1 i 2 obejmują gwarancje efektywności lokat lub inne gwarantowane świadczenie, odpowiadające im dodatkowe rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe podlegają przepisom art. 20, 21 i 22.

Artykuł 24

1. Do celów art. 17 ust. 3 i art. 28 dyrektywy 79/267/EWG, Państwa Członkowskie przestrzegają przepisów załącznika I do tej dyrektywy w odniesieniu do zasad dopasowania aktywów.

2. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do zobowiązań określonych w art. 23 niniejszej dyrektywy.

Artykuł 25

W art. 18 akapit drugi dyrektywy 79/267/EWG pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- "1. aktywa zakładu, wolne od wszelkich przewidywalnych zobowiązań, pomniejszone o wartości niematerialne i prawne. W szczególności obejmują:
- wpłacony kapitał akcyjny lub, w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, pokryty kapitał zakładowy wraz z rachunkami członków spełniających wszystkie poniższe kryteria:
    - a) umowa i statut spółki muszą przewidywać możliwość dokonywania wypłat z tych rachunków na rzecz członków jedynie wówczas, gdy nie spowoduje to spadku marginesu wypłacalności

poniżej wymaganego poziomu lub, w przypadku rozwiązania zakładu, gdy zostały zaspokojone wszystkie inne zobowiązania zakładu;

b) umowa i statut spółki muszą przewidywać, w przypadku jakichkolwiek płatności tego typu, dokonywanych z powodów innych niż indywidualne wygaśnięcie członkostwa, obowiązek powiadomienia o tym właściwych władz przynajmniej na miesiąc wcześniej oraz dopuszczać w tym okresie wstrzymanie płatności;

c) stosowne postanowienia umowy i statutu spółki mogą być zmieniane tylko po uzyskaniu od właściwych władz oświadczenia, że nie mają zastrzeżeń do proponowanych zmian, bez uszczerbku kryteriów przedstawionych w lit. a) i b);

- połowę niewpłaconego kapitału akcyjnego lub kapitału zakładowego, jeżeli wpłacona część wynosi 25% tego kapitału,

- rezerwy (obowiązkowe i wolne), które nie odnoszą się do zobowiązań ubezpieczeniowych,

- wszystkie zyski z lat ubiegłych,

- akcje uprzywilejowane z kumulowaną dywidendą oraz pożyczki podporządkowane można uwzględniać jedynie do wysokości 50% marginesu, z czego nie więcej niż 25% stanowią pożyczki podporządkowane o ustalonym terminie spłaty lub uprzywilejowane akcje z kumulowaną dywidendą o ustalonym terminie płatności, w przypadku, gdy zostaną spełnione poniższe minimalne kryteria:

a) w przypadku upadłości lub likwidacji zakładu ubezpieczeń muszą istnieć wiążące porozumienia, na mocy których pożyczki podporządkowane lub uprzywilejowane akcje z kumulowaną dywidendą zajmują miejsce roszczeń wszystkich innych wierzycieli oraz nie podlegają spłacie, dopóki zakład nie spłaci wszystkich pozostałych wierzytelności wymagalnych w tym czasie.

Kapitał pożyczek podporządkowanych musi spełniać następujące dodatkowe warunki:

b) pod uwagę mogą być brane tylko fundusze opłacone w pełnej wysokości;

c) w przypadku pożyczek z określonym terminem spłaty, pierwotny termin spłaty musi wynosić co najmniej pięć lat. Nie później jednak, niż rok przed terminem spłaty, zakład ubezpieczeń musi przedstawić właściwym władzom, w celu uzyskania zgody, plan przedstawiający sposób utrzymania lub podniesienia marginesu wypłacalności do wymaganego poziomu w terminie spłaty, chyba że stopień, w jakim pożyczka może być zaliczona jako część składowa marginesu wypłacalności, jest stopniowo ograniczany przez okres co najmniej pięciu lat przed terminem spłaty. Właściwe władze mogą zezwolić na przedterminową spłatę takich pożyczek pod warunkiem, że zakład ubezpieczeń udzielający pożyczki wystąpi z takim wnioskiem, oraz jego margines wypłacalności nie spadnie poniżej wymaganego poziomu;

d) pożyczki, których termin spłaty nie jest ustalony, muszą podlegać spłacie z zachowaniem pięcioletniego okresu wypowiedzenia, chyba że nie są już uważane za część składową

marginesu wypłacalności, lub że dokonanie przedterminowej spłaty wymaga uzyskania wyraźnej zgody właściwych władz. W tym drugim przypadku zakład ubezpieczeń musi powiadomić właściwe organy co najmniej sześć miesięcy przed planowanym terminem spłaty oraz podać szczegóły dotyczące obecnego i wymaganego poziomu marginesu wypłacalności przed i po dokonaniu spłaty. Właściwe władze zezwalają na spłatę pożyczki tylko w przypadku, gdy wysokość marginesu wypłacalności zakładu ubezpieczeń nie spadnie poniżej wymaganego poziomu;

e) w umowie pożyczki nie wolno umieszczać żadnych zastrzeżeń przewidujących, że w określonych okolicznościach, innych niż likwidacja zakładu ubezpieczeń, zadłużenie będzie wymagalne przed uzgodnionym terminem spłaty;

f) umowa pożyczki może zostać zmieniona tylko po otrzymaniu od właściwych władz oświadczenia, że nie mają one zastrzeżeń do planowanych zmian;

- papiery wartościowe bez określonego terminu wymagalności oraz inne instrumenty finansowe, które spełniają poniższe warunki, włączając akcje uprzywilejowane z kumulowaną dywidendą inne niż wymienione w tiret poprzednim, do wysokości 50% marginesu wypłacalności dla wszystkich tych papierów wartościowych i kapitału pożyczek podporządkowanych określonych w poprzednim tiret:

a) nie mogą one zostać spłacone z inicjatywy okaziciela lub bez wcześniejszej zgody właściwych władz;

b) umowa o udzielenie pożyczki musi umożliwiać zakładowi ubezpieczeń odroczenie płatności odsetek;

c) roszczenia pożyczkodawcy w stosunku do zakładu ubezpieczeń muszą być w całości zakwalifikowane do zaspokojenia, po zaspokojeniu roszczeń wszystkich głównych wierzycieli.

d) dokumenty dotyczące emisji papierów wartościowych muszą uwzględniać zdolność absorpcji strat związaną z zadłużeniem i niespłaconymi odsetkami, jak również umożliwiać zakładowi ubezpieczeń kontynuację jego działalności;

e) pod uwagę mogą być brane tylko kwoty spłacone w pełnej wysokości."

Artykuł 26

Nie później niż trzy lata od daty zastosowania niniejszej dyrektywy, Komisja przedstawia Komitetowi ds. ubezpieczeń sprawozdanie dotyczące potrzeby dalszej harmonizacji w zakresie marginesu wypłacalności.

Artykuł 27

W dyrektywie 79/267/EWG art. 21 otrzymuje brzmienie:

"*Artykuł 21*

1. Państwa Członkowskie nie określają żadnych zasad wyboru aktywów, które nie muszą być wykorzystywane jako pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych określonych w art. 17.

2. Z zastrzeżeniem art. 17 ust. 3, art. 24 ust. 1, 2, 3 i 5 oraz art. 26 ust. 1 akapit drugi, Państwa Członkowskie nie ograniczają swobodnego rozporządzania tymi aktywami, zarówno ruchomościami jak i nieruchomościami, które stanowią część aktywów zakładów ubezpieczeń posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności.

3. Ust. 1 i 2 nie wykluczają żadnych środków, które Państwa Członkowskie mają prawo podjąć jako właściciele, udziałowcy lub wspólnicy wspomnianych zakładów, zapewniając ochronę interesów osób ubezpieczonych na życie."

Rozdział 3

Artykuł 28

Państwo Członkowskie zobowiązania nie zabrania ubezpieczającemu zawarcia umowy z zakładem ubezpieczeń na życie posiadającym zezwolenie zgodnie z warunkami art. 6 dyrektywy 79/267/EWG, o ile nie jest to sprzeczne z przepisami prawa chroniącymi dobro ogólne w Państwie Członkowskim zobowiązania.

Artykuł 29

Państwa Członkowskie nie wprowadzają przepisów wymagających uprzedniego zatwierdzenia lub systematycznego zgłaszania ogólnych i szczegółowych warunków polis, stawek składek, podstaw technicznych stosowanych w szczególności do obliczenia stawek składek i rezerw techniczno - ubezpieczeniowych lub formularzy i innych druków, które zakład ubezpieczeń zamierza stosować w swoich kontaktach z ubezpieczającymi.

Nie naruszając akapitu pierwszego, wyłącznie w celu sprawdzenia ich zgodności z przepisami krajowymi dotyczącymi zasad aktuarnych, Państwo Członkowskie pochodzenia może wymagać systematycznego zgłaszania podstaw technicznych stosowanych w szczególności do obliczenia stawek składek i rezerw techniczno - ubezpieczeniowych, przy czym nie może to jednak stanowić uprzedniego warunku podjęcia działalności przez zakład.

Nie później niż pięć lat od daty zastosowania niniejszej dyrektywy, Komisja przedkłada Radzie sprawozdanie dotyczące wykonania tych przepisów.

Artykuł 30

1. W art. 15 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 90/619/EWG skreśla się wyrazy "w jednym z przypadków określonych w tytule III".

2. W art. 15 ust. 2 dyrektywy 90/619/EWG otrzymuje brzmienie:

"2. Państwa Członkowskie nie muszą stosować ust. 1 do umów zawieranych na okres do sześciu miesięcy oraz w przypadkach, gdy z racji statusu

ubezpieczającego lub okoliczności, w jakich zawarta została umowa, ubezpieczający nie potrzebuje specjalnej ochrony. Państwa Członkowskie określają w swoich przepisach, w jakich przypadkach nie ma zastosowania ust. 1."

Artykuł 31

1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia ubezpieczającemu podaje się do wiadomości co najmniej informacje wymienione w lit. A załącznika II.
2. Przez cały okres obowiązywania umowy ubezpieczający jest powiadamiany o wszelkich zmianach dotyczących informacji wymienionych w lit. B załącznika II.
3. Państwo Członkowskie zobowiązania może wymagać od zakładu ubezpieczeń przedstawiania informacji innych niż wymienione w załączniku II tylko wtedy, gdy jest to konieczne do właściwego zrozumienia przez ubezpieczającego istotnych elementów zobowiązania.
4. Państwo Członkowskie zobowiązania ustanawia szczegółowe zasady wykonania niniejszego artykułu i załącznika II.

TYTUŁ IV

PRZEPISY ODNOSZĄCE SIĘ DO PRAWA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SWOBODY ŚWIADCZENIA USŁUG

Artykuł 32

Art. 10 dyrektywy 79/267/EWG otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 10

1. Zakład ubezpieczeń, który zamierza założyć oddział na terytorium innego Państwa Członkowskiego, zawiadamia o tym właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego.
2. Państwa Członkowskie wymagają od każdego zakładu ubezpieczeń, który zamierza założyć oddział na terytorium innego Państwa Członkowskiego, przedstawienia następujących informacji przy dokonywaniu przewidzianego w ust. 1 zawiadomienia:
  - a) Państwo Członkowskie, na którego terytorium zamierza otworzyć oddział;
  - b) plan działalności, określający, między innymi, przewidywane rodzaje działalności i strukturę organizacyjną oddziału;
  - c) adres w Państwie Członkowskim oddziału, pod którym można będzie otrzymywać i przekazywać dokumenty, zakładając, że jest to jednocześnie adres służący do przekazywania wszelkiej korespondencji przeznaczonej dla upoważnionego przedstawiciela;
  - d) nazwisko upoważnionego przedstawiciela oddziału, który musi dysponować odpowiednim umocowaniem do zaciągania zobowiązań w imieniu zakładu ubezpieczeń wobec osób trzecich oraz do reprezentowania go organami stosunkach z władzami i sądami Państwa Członkowskiego oddziału. W odniesieniu do towarzystwa Lloyd's, w razie postępowania

sądowego w Państwie Członkowskim oddziału, wynikającego ze zobowiązań ubezpieczeniowych, osoby ubezpieczone nie mogą być traktowane mniej korzystnie niżby to miało miejsce w przypadku postępowania sądowego wszczętego przeciwko zwykłym zakładom. Z tego powodu upoważniony przedstawiciel musi posiadać odpowiednie umocowanie, umożliwiające mu występowanie w charakterze pozwanego i oraz musi on mieć zdolność do zaciągania zobowiązań w imieniu zainteresowanych ubezpieczycieli towarzystwa Lloyd'.

3. Jeśli właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego nie mają powodów wątpić w prawidłowość struktury administracyjnej lub sytuacji finansowej zakładu ubezpieczeń, jak również w nieposzlakowaną opinię i kwalifikacje zawodowe lub doświadczenie członków zarządu, kierownictwa lub upoważnionego przedstawiciela, biorąc pod uwagę planowaną działalność, przekazują one w terminie trzech miesięcy od otrzymania informacji określonych w ust. 2, informacje te właściwym władzom Państwa Członkowskiego oddziału oraz przekazują odpowiednie informacje zainteresowanemu zakładowi.

Właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego poświadczają ponadto, że zakład ubezpieczeń posiada minimalny margines wypłacalności obliczony zgodnie z art. 19 i 20.

W przypadku, gdy właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego odmawiają właściwym władzom Państwa Członkowskiego oddziału przekazania informacji określonych w ust. 2, zawiadamiają one w terminie trzech miesięcy od otrzymania wspomnianych informacji zainteresowany zakład ubezpieczeń o powodach swojej odmowy. Odmowa lub brak odpowiedzi podlega zaskarżeniu do sądu macierzystego Państwa Członkowskiego.

4. Zanim oddział zakładu ubezpieczeń rozpocznie działalność, właściwe władze Państwa Członkowskiego oddziału, w terminie dwóch miesięcy od otrzymania informacji określonych w ust. 3 powiadamiają, jeśli to konieczne, właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego o warunkach, na których, ze względu na dobro ogólne, działalność ta musi być prowadzona w Państwie Członkowskim oddziału.

5. Po otrzymaniu informacji od właściwych władz Państwa Członkowskiego oddziału lub, w przypadku braku informacji od tych władz, po upływie terminu określonego w ust. 4 oddział może zostać założony i rozpocząć działalność.

6. W przypadku zmiany informacji przekazanych zgodnie z ust. 2 lit. b), c) lub d), zakład ubezpieczeń, przynajmniej na miesiąc przed wprowadzeniem takiej zmiany, pisemnie powiadamia o tym właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego i Państwa Członkowskiego oddziału, tak aby właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego i właściwe władze Państwa Członkowskiego oddziału mogły podjąć działania określone w ust. 3 i 4."

Artykuł 33

W dyrektywie 79/267/EWG skreśla się art. 11.

Artykuł 34

Art. 11 dyrektywy 90/619/EWG otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 11

Każdy zakład, który zamierza po raz pierwszy prowadzić działalność w jednym lub kilku Państwach Członkowskich w ramach swobody świadczenia usług, uprzednio powiadamia o tym właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego, wskazując rodzaj zobowiązań, jakie zamierza ubezpieczyć."

Artykuł 35

Art. 14 dyrektywy 90/619/EWG otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 14

1. W terminie jednego miesiąca od powiadomienia określonego w art. 11, właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego przekazują Państwu Członkowskiemu lub Państwom Członkowskim, na terytorium których zakład zamierza prowadzić działalność w ramach swobody świadczenia usług:

- a) zaświadczenie potwierdzające, że zakład posiada minimalny margines wypłacalności obliczony zgodnie z art. 19 i 20 dyrektywy 79/267/EWG;
- b) informację o grupach ubezpieczeń, na oferowanie których zakład uzyskał zezwolenie;
- c) informację o rodzaju zobowiązań, jakie zakład ubezpieczeń zamierza ubezpieczać w Państwie Członkowskim świadczenia usług.

Jednocześnie powiadamiają o tym odpowiednio zainteresowany zakład.

2. W przypadku, gdy właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego nie przedstawią w przewidzianym terminie informacji określonych w ust. 1, powiadamiają, w tym samym terminie, zakład o przyczynach odmowy. Od odmowy przysługuje prawo odwołania się do sądu w rodzimym Państwie Członkowskim.

3. Zakład ubezpieczeń może rozpocząć działalność z dniem potwierdzenia otrzymania zawiadomienia określonego w ust. 1 akapit pierwszy."

Artykuł 36

Art. 17 dyrektywy 90/619/EWG otrzymuje brzmienie:

"Artykuł 17

Każda zmiana, jakiej zakład ubezpieczeń zamierza dokonać w zakresie informacji określonych w art. 11, podlega procedurze przewidzianej w art. 11 i 14."

Artykuł 37

W dyrektywie 90/619/EWG skreśla się art. 10, 12, 13, 16, 22 i 24.

Artykuł 38

Właściwe władze Państwa Członkowskiego oddziału lub Państwa Członkowskiego świadczenia usług mogą wymagać, aby informacje na temat działalności zakładów ubezpieczeń działających na terytorium danego państwa, których mają prawo domagać się zgodnie z niniejszą dyrektywą, były im przekazywane w języku lub językach urzędowych tego państwa.

Artykuł 39

1. W dyrektywie 90/619/EWG skreśla się art. 19.

2. Państwo Członkowskie oddziału lub świadczenia usług nie ustanawia przepisów wymagających uprzedniego zatwierdzenia lub systematycznego zgłaszania ogólnych i szczegółowych warunków polis, stawek składek, podstaw technicznych stosowanych w szczególności do obliczania stawek składek i rezerw techniczno - ubezpieczeniowych, formularzy i innych druków, jakie zakład ubezpieczeń zamierza stosować w swoich kontaktach z ubezpieczającymi. W celu zbadania ich zgodności z przepisami krajowymi dotyczącymi umów ubezpieczenia, Państwo Członkowskie może żądać od zakładu ubezpieczeń, który zamierza prowadzić na jego terytorium działalność w ramach prawa przedsiębiorczości lub swobody świadczenia usług, jedynie doraźnego zgłaszania tych warunków ubezpieczenia i innych druków, przy czym wymóg ten nie może stanowić uprzedniego warunku prowadzenia przez zakład ubezpieczeń działalności.

Artykuł 40

1. Skreśla się art. 20 dyrektywy 90/619/EWG.

2. Każdy zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w ramach prawa przedsiębiorczości lub w ramach swobody świadczenia usług przedkłada właściwym władzom Państwa Członkowskiego oddziału i/lub Państwa Członkowskiego świadczenia usług, wszystkie wymagane od niego dokumenty do celów niniejszego artykułu, o ile zakłady ubezpieczeń, których siedziba zarządu mieści się w tych Państwach Członkowskim są również do tego zobowiązane.

3. Jeżeli właściwe władze Państwa Członkowskiego ustalą, że zakład, który na jego terytorium posiada oddział lub prowadzi działalność w ramach swobody świadczenia usług, nie przestrzega obowiązujących w tym Państwie przepisów, wymagają od zainteresowanego zakładu usunięcia takiej nieprawidłowości.

4. Jeżeli dany zakład nie podejmuje koniecznych działań, właściwe władze zainteresowanego Państwa Członkowskiego powiadamiają o tym właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego. Te ostatnie, bezzwłocznie, podejmują wszelkie odpowiednie środki, aby zapewnić usunięcie nieprawidłowości przez wspomniany zakład. Rodzaj tych środków przekazywany jest do wiadomości właściwym władzom zainteresowanego Państwa Członkowskiego.

5. Jeżeli mimo środków podjętych przez rodzime Państwo Członkowskie, lub ponieważ środki te okazują się niedostateczne lub niedostępne w tym państwie, zakład ubezpieczeń w dalszym ciągu narusza przepisy prawne obowiązujące w zainteresowanym Państwie Członkowskim, to ostatnie może, po powiadomieniu właściwych władz rodzimego Państwa Członkowskiego, podjąć odpowiednie środki, aby zapobiec dalszym nieprawidłowościom lub ukarać za nieprawidłowości, włączając, w takim stopniu, w jakim jest to bezwzględnie konieczne, zapobieżenie dalszemu zawieraniu przez zakład ubezpieczeń nowych umów ubezpieczenia na terytorium tego państwa. Państwa Członkowskie zapewniają możliwość doręczania zakładom ubezpieczeń na terytorium tych państw dokumentów prawnych koniecznych w przypadku podjęcia takich środków.

6. Ust. 3, 4 i 5 nie mają wpływu na nadzwyczajne uprawnienia zainteresowanych Państw

Członkowskich do stosowania odpowiednich środków w celu zapobiegania nieprawidłowościom lub karania za nieprawidłowości popełnione na ich terytorium. Dotyczy to możliwości zapobiegania dalszemu zawieraniu przez zakład ubezpieczeń nowych umów ubezpieczenia na ich terytoriach.

7. Ust. 3, 4 i 5 nie mają wpływu na uprawnienia Państw Członkowskich do karania naruszeń popełnianych na ich terytoriach.

8. Jeżeli zakład, który dopuścił się naruszenia, ma swoją jednostkę organizacyjną lub majątek w zainteresowanym Państwie Członkowskim, właściwe władze tego ostatniego mogą, zgodnie z prawem krajowym, zastosować kary administracyjne przewidziane za tego rodzaju naruszenia w drodze postępowania egzekucyjnego wobec tej jednostki organizacyjnej lub majątku zakładu ubezpieczeń.

9. Każdy środek podjęty zgodnie z ust. 4-8, obejmujący kary lub ograniczenia dotyczące prowadzenia działalności ubezpieczeniowej musi zostać właściwie uzasadniony i podany do wiadomości zainteresowanego zakładu.

10. Co dwa lata Komisja przedstawia Komitetowi ds. Ubezpieczeń sprawozdanie zawierające zestawienie liczby i rodzajów przypadków odmowy udzielenia w poszczególnych Państwach Członkowskich zezwolenia na podstawie art. 10 dyrektywy 79/267/EWG lub art. 14 dyrektywy 90/619/EWG, zmienionych niniejszą dyrektywą, lub podjęcia odpowiednich środków zgodnie z ust. 5. Państwa Członkowskie współpracują z Komisją, dostarczając jej informacji wymaganych do sporządzenia tego sprawozdania.

Artykuł 41

Żaden z przepisów niniejszej dyrektywy nie stanowi dla zakładów ubezpieczeń, których siedziby zarządu mieszczą się w innych Państwach Członkowskich, przeszkody w reklamowaniu swoich usług w Państwie Członkowskim oddziału lub w Państwie Członkowskim świadczenia usług, przy pomocy wszelkich dostępnych środków przekazu, z zastrzeżeniem obowiązku zachowania zasad dotyczących formy i treści takiej reklamy ustalonych ze względu na dobro ogólne.

Artykuł 42

1. W dyrektywie 90/619/EWG skreśla się art. 21.

2. W przypadku likwidacji zakładu ubezpieczeń, zobowiązania wynikające z umów zawartych przez oddział lub w ramach swobody świadczenia usług wypełniane są w ten sam sposób, jak zobowiązania wynikające z innych umów ubezpieczenia zawartych przez zakład, bez względu na przynależność państwową ubezpieczonych i beneficjentów.

Artykuł 43

1. W dyrektywie 90/619/EWG skreśla się art. 23.

2. Każdy zakład ubezpieczeń powiadamia właściwe władze swojego rodzimego Państwa Członkowskiego, oddzielnie w odniesieniu do transakcji przeprowadzanych w ramach prawa przedsiębiorczości oraz dla transakcji przeprowadzanych w ramach swobody świadczenia usług, o kwocie składek, nie odliczając reasekuracji, w podziale na Państwa Członkowskie oraz na grupy ubezpieczeń I-IX określone w Załączniku do dyrektywy 79/267/EWG.

Właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego przekazują te informacje, w stosownym terminie i w formie zbiorczej, właściwym władzom każdego zainteresowanego Państwa Członkowskiego, które tego żądają.

Artykuł 44

1. W dyrektywie 90/619/EWG skreśla się art. 25.

2. Bez uszczerbku dla dalszej harmonizacji, każda umowa ubezpieczenia podlega wyłącznie podatkowi pośrednim i opłatom parafiskalnym od składek ubezpieczeniowych w Państwie Członkowskim zobowiązania w rozumieniu art. 2 lit. e) dyrektywy 90/619/EWG a także, w odniesieniu do Hiszpanii, prawnie ustanowionym opłatom na rzecz hiszpańskiego "Consortio de compensación de seguros", na realizację zadań tej organizacji związanych z pokrywaniem strat wynikających z nieprzewidzianych okoliczności występujących w tym Państwie Członkowskim.

Prawo właściwe dla umów na mocy art. 4 dyrektywy 90/619/EWG nie ma wpływu na obowiązujące regulacje podatkowe.

Do czasu dalszej harmonizacji, każde Państwo Członkowskie stosuje wobec tych zakładów, które ubezpieczają zobowiązania umiejscowione na jego terytorium, przepisy prawa krajowego, w celu zapewnienia pobierania podatków pośrednich i opłat parafiskalnych wymagalnych na mocy akapitu pierwszego.

TYTUŁ V PRZEPISY PRZEJŚCIOWE Artykuł 45

Państwa Członkowskie mogą ustalić dla zakładów ubezpieczeń posiadających siedzibę zarządu na ich terytorium i których wartość budynków i gruntów stanowiących pokrycie ich rezerw techniczno - ubezpieczeniowych przekracza w chwili notyfikacji niniejszej dyrektywy udział procentowy ustanowiony w art. 22 ust. 1 lit. a), termin na dostosowanie się do tego przepisu, wpływający nie później niż 31 grudnia 1998.

Artykuł 46

1. W dyrektywie 90/619/EWG skreśla się art. 26.

2. Hiszpania i Portugalia, do dnia 31 grudnia 1995 r. oraz Grecja, do dnia 31 grudnia 1998 r., w odniesieniu do umów, w stosunku do których te Państwa Członkowskie są Państwami Członkowskimi zobowiązania, mogą stosować następujące regulacje przejściowe:

a) w drodze odstępstwa od przepisów art. 8 ust. 3 dyrektywy 79/267/EWG oraz art. 29 i 39 niniejszej dyrektywy, właściwe władze wspomnianych Państw Członkowskich mogą wymagać przekazania, przed ich zastosowaniem, informacji o ogólnych i szczegółowych warunkach polis ubezpieczeniowych;

b) wysokość rezerw techniczno - ubezpieczeniowych odnoszących się do takich umów ustalana jest pod nadzorem zainteresowanego Państwa Członkowskiego, zgodnie z jego własnymi zasadami lub, w przypadku braku takich zasad, zgodnie z procedurami ustanowionymi w tym państwie zgodnie z niniejszą dyrektywą. Pokrycie takich rezerw techniczno - ubezpieczeniowych ekwiwalentnymi i

tego Państwa Członkowskiego, zgodnie z jego przepisami i praktyką przyjętą zgodnie z niniejszą dyrektywą.

TYTUŁ VI PRZEPISY KOŃCOWE Artykuł 47

Następujące dostosowania techniczne dyrektyw 79/267/EWG i 90/619/EWG oraz niniejszej dyrektywy przyjmuje się zgodnie z procedurą przewidzianą w dyrektywie 91/675/EWG:

- rozszerzenie form prawnych przewidzianych w art. 8 ust. 1 lit. a) dyrektywy 79/267/EWG,
- zmiany wykazu zamieszczonego w Załączniku do dyrektywy 79/267/EWG lub dostosowanie terminologii użytej w tym wykazie w celu uwzględnienia rozwoju rynków ubezpieczeniowych,
- wyjaśnienie pozycji wchodzących w skład marginesu wypłacalności, wymienionych w art. 18 dyrektywy 79/267/EWG, w celu uwzględnienia powstania nowych instrumentów finansowych,
- zmiana minimalnego funduszu gwarancyjnego przewidzianego w art. 20 ust. 2 dyrektywy 79/267/EWG, w celu uwzględnienia rozwoju gospodarczego i nowych osiągnięć finansowych,
- zmiany wykazu aktywów akceptowanych jako pokrycie rezerw techniczno - ubezpieczeniowych wymienionych w art. 21 niniejszej dyrektywy oraz zasad rozłożenia ryzyka lokaty ustanowionych w art. 22 niniejszej dyrektywy, w celu uwzględnienia powstania nowych instrumentów finansowych,
- zmiany dotyczące złagodzenia zasad dopasowania aktywów, ustanowionych w załączniku I do niniejszej dyrektywy w celu uwzględnienia rozwoju nowych instrumentów ochrony przed ryzykiem walutowym lub postępu procesu tworzenia unii gospodarczej i walutowej,
- objaśnienie definicji w celu zapewnienia jednolitego stosowania dyrektyw 79/267/EWG i 90/619/EWG oraz niniejszej dyrektywy obszarze całej Wspólnoty,
- konieczne korekty techniczne reguł ustalania maksymalnych stóp procentowych na podstawie art. 17 dyrektywy 79/267/EWG, zmienionej niniejszą dyrektywą, w szczególności w celu uwzględnienia postępu procesu tworzenia unii gospodarczej i monetarnej.

Artykuł 48

1. Przyjmuje się, że oddziały, które rozpoczęły działalność zgodnie z przepisami obowiązującymi w Państwie Członkowskim ich siedziby przed wejściem w życie przepisów przyjętych w wykonaniu niniejszej dyrektywy, poddane zostały procedurze ustanowionej w art. 10 ust. 1-5 dyrektywy 79/267/EWG. Podlegają one przepisom art. 17, 23, 24 i 26 dyrektywy 79/267/EWG oraz art. 40 niniejszej dyrektywy, od daty ich wejścia w życie.

2. Art. 11 i 14 dyrektywy 90/619/EWG, zmienionej niniejszą dyrektywą, nie mają wpływu na prawa nabyte przez zakłady ubezpieczeń prowadzące działalność w ramach swobody świadczenia usług przez wejściem w życie przepisów przyjętych w wykonaniu niniejszej dyrektywy.

Artykuł 49

W dyrektywie 79/267/EWG dodaje się art. 31a w brzmieniu:

"Artykuł 31a

1. Na warunkach określonych przez prawo krajowe, każde Państwo Członkowskie udziela przedstawicielstwom i oddziałom tworzonym na ich terytorium i objętym niniejszym tytułem, zezwolenia na przeniesienie całości lub części ich portfela umów na rzecz jednostki przejmującej, mającej siedzibę w tym samym Państwie Członkowskim, jeśli właściwe władze tego Państwa Członkowskiego lub, w zależności od sytuacji, władze Państwa Członkowskiego określonego w art. 30, zaświadczenia, że jednostka przejmująca, po uwzględnieniu przeniesienia, posiada konieczny margines wypłacalności.

2. Na warunkach określonych przez prawo krajowe, każde Państwo Członkowskie udziela przedstawicielstwom i oddziałom utworzonym na ich terytorium i objętym niniejszym tytułem, zezwolenia na przeniesienie całości lub części ich portfela umów na rzecz zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę zarządu w innym Państwie Członkowskim, jeśli właściwe władze tego Państwa Członkowskiego zaświadczenia, że jednostka przejmująca, po uwzględnieniu przeniesienia, posiada konieczny margines wypłacalności.

3. Jeśli na warunkach określonych przez prawo krajowe Państwo Członkowskie udziela zezwolenia przedstawicielstwom i oddziałom utworzonym na jego terytorium i objętym niniejszym tytułem, na przenoszenie całości lub części ich portfela umów na rzecz przedstawicielstwa lub oddziału objętego niniejszym tytułem i mającego siedzibę w innym Państwie Członkowskim, zapewnia ono, że właściwe władze Państwa Członkowskiego jednostki przejmującej lub, odpowiednio, Państwa Członkowskiego określonego w art. 30, zaświadczenia, że jednostka przejmująca, po przyjęciu portfela, posiada konieczny margines wypłacalności, oraz że prawo Państwa Członkowskiego jednostki przejmującej zezwala na takie przeniesienie oraz że państwo to wyraziło zgodę na dokonanie przeniesienia.

4. W okolicznościach określonych w ust. 1, 2 i 3, Państwo Członkowskie, w którym mieści się przedstawicielstwo lub oddział dokonujące przeniesienia zezwala na dokonanie przeniesienia po uzyskaniu zgody właściwych władz Państwa Członkowskiego zobowiązania, w przypadku gdy jest to Państwo Członkowskie inne niż to, w którym mieści się przedstawicielstwo lub oddział dokonujące przeniesienia.

5. Właściwe władze Państw Członkowskich, do których zwrócono się o wydanie opinii lub zgody, przekazują swoją opinię lub zgodę właściwym władzom rodzimego Państwa Członkowskiego, w którym mieści się siedziba zakładu ubezpieczeń dokonującego przeniesienia w terminie trzech miesięcy od otrzymania takiego żądania; brak odpowiedzi ze strony tych władz w powyższym terminie uważa się za równoznaczny z wydaniem korzystnej opinii lub milczącej zgody.

6. Przeniesienie, na którego dokonanie udzielono zezwolenia zgodnie z niniejszym artykułem, ogłaszane jest zgodnie z prawem krajowym Państwa Członkowskiego zobowiązania. Przeniesienie takie jest automatycznie wiążące dla ubezpieczających, ubezpieczonych i wszelkich innych osób mających prawa lub obowiązki wynikające z przeniesionych umów.

Niniejszy przepis nie ma wpływu na prawo Państw Członkowskich do zapewnienia ubezpieczającym możliwości wypowiedzenia umów w określonym terminie po dokonaniu przeniesienia."

Artykuł 50

Państwa Członkowskie zapewniają, że od decyzji dotyczących zakładów ubezpieczeń, podejmowanych na podstawie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych zgodnie z niniejszą dyrektywą przysługuje odwołanie na drodze sądowej.

Artykuł 51

1. Państwa Członkowskie przyjmują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy nie później niż dnia 31 grudnia 1993 r. i wprowadzają je w życie nie później niż dnia 1 lipca 1994 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 52

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 10 listopada 1992 r.

W imieniu Rady

R. NEEDHAM

Przewodniczący

---

¹ Dz.U. nr C 99 z 16.4.1991, str. 2.
² Dz.U. nr C 176 z 13.7.1992, str. 93 oraz decyzja z dnia 28 października 1992 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).
³ Dz.U. nr C 14 z 20.1.1992, str. 11.
⁴ Dz.U. nr L 330 z 29.11.1992, str. 50.
⁵ Dz.U. nr L 63 z 13.03.1979, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona drugą dyrektywą 90/619/EWG (Dz.U. nr L 330 z 29.11.1990, str. 50).
⁶ Dz.U. nr L 374 z 31.12.1991, str. 7.
⁷ Pierwsza dyrektywa Rady 73/239/EWG z dnia 24 lipca 1973 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie (Dz.U. nr L 228 z 16.08.1973, str. 3). Dyrektywa zmieniona dyrektywą 90/618/EWG (Dz.U. nr L 330 z 29.11.1990, str. 44).
⁸ Dz.U. nr L 178 z 8.07.1988, str. 5.
⁹ Dz.U. nr L 374 z 13.12.1991, str. 32.
¹⁰ Siódma dyrektywa Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. wydana na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych, (Dz.U. nr L 193 z 18.07.1983, str. 1). Dyrektywa zmieniona dyrektywą 90/605/EWG (Dz.U. nr L 317 z 16.11.1990, str. 60).
¹¹ Dyrektywa Rady 88/627/EWG z dnia 12 grudnia 1988 r. w sprawie informacji, które są ogłaszane w chwili nabycia lub zbycia dużego pakietu akcji spółki kapitałowej (Dz.U. nr L 348 z 17.12.1988, str. 62).
¹² Dz.U. nr L 66 z 13.03.1979, str. 21. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 82/148/EWG (Dz.U. nr L 62 z 5.03.1982, str. 22).
¹³ Pierwsza dyrektywa Rady 77/780/EWG z dnia 12 grudnia 1977 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności

89/646/EWG (Dz.U. nr L 386 z 30.12.1989, str. 1).
¹⁴ Dyrektywa Rady 85/611/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. nr L 375 z 31.12.1985, str. 3). Dyrektywa zmieniona dyrektywą 88/220/EWG (Dz.U. nr L 100 z 19.04.1988, str. 31).
¹⁵ Dyrektywa Rady 89/647/EWG z dnia 18 grudnia 1989 r. w sprawie wskaźnika wypłacalności instytucji kredytowych (Dz.U. nr L 386 z 30.12.1989, str. 14).

Serwis internetowy KNUiFE